

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи
ОС «Бакалавр»

на тему:

**«ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛІВ ДЕРЖАВНОГО ЗЕМЕЛЬНОГО
КАДАСТРУ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ
РІЗНОГО ЦІЛЬОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ»**

Виконав: студентка 4 курсу, групи ЗВ-41
Спеціальності:
193 «Геодезія та землеустрій»
Мельничук Дмитро Васильович.

Керівник: Нестеренко Г.Б.
Рецензент: Філевич І.Ф.

Дубляни 2024

УДК: 332.64

Використання матеріалів державного земельного кадастру для визначення грошової оцінки земель різного цільового призначення. Мельничук Дмитро Васильович. Кваліфікаційна робота. Кафедра земельного кадастру. – Дубляни, Львівський НУП, 2024.

70 с. текстової частини, 25 таблиць, 2 рисунки, 28 джерело використаної літератури, 14 додатків, мультимедійна презентація.

Розглянуто нормативно-правову базу та методика грошової оцінки земель.

Проведено грошову оцінку земель різного функціонального призначення на території села Катериничі Львівської області.

Вказано на сферу застосування проведеної нормативної грошової оцінки земель при обґрунтуванні розміру земельного податку та орендної плати.

Розроблено питання охорони навколишнього середовища, охорони праці.

ЗМІСТ

Вступ.....	6
1. Теоретико-методичні основи грошової оцінки земель.....	8
1.1. Роль грошової оцінки земель у системі державного земельного кадастру.....	8
1.2. Правове регулювання здійснення державного земельного кадастру.....	9
1.3. Порядок проведення грошової оцінки земельних ділянок.....	10
2. Інформаційне забезпечення грошової оцінки земель.....	13
2.1. Державний земельний кадастр як інформаційна база грошової оцінки земель.....	13
2.2. Наукові підходи до визначення ренти в процесі грошової оцінки земель...14	14
2.3. Характеристика об'єкта дослідження.....	15
2.4. Розрахунок грошової оцінки земель різного цільового призначення села Катериничі Комарнівської міської ради Львівського району Львівської області.....	16
3. Удосконалення грошової оцінки земель в системі державного земельного кадастру.....	30
3.1. Пріоритети розвитку грошової оцінки земель різного цільового призначення.....	30
3.2. Перспективи грошової оцінки забудованих земель різного цільового призначення та пріоритетні напрямки його вдосконалення.....	30
3.3. Застосування грошової оцінки земель.....	32
3.3.1 При обґрунтуванні розміру земельного податку.....	32
3.3.2. При обґрунтуванні розміру орендної плати.....	34
4. Охорона навколишнього середовища.....	35
4.1 Загальні відомості.....	35
4.2 Охорона та раціональне використання ґрунтів.....	36
4.3 Охорона та раціональне використання водних ресурсів.....	37
4.4 Охорона атмосферного повітря.....	39
4.5 Охорона рослинного і тваринного світу.....	39
5. Охорона праці та захист населення у надзвичайних ситуаціях.....	41
5.1 Аналіз стану охорони праці та цивільної оборони.....	41
5.2 Проект заходів з покращення умов і безпеки праці при виконанні топографо-геодезичних та землевпорядних робіт.....	43
Висновок.....	49
Бібліографічний список.....	52
Додатки.....	55

ВСТУП

Актуальність дослідження. Використання матеріалів державного земельного кадастру для визначення грошової оцінки земель різного цільового призначення є надзвичайно важливим аспектом ефективного управління земельними ресурсами. Державний земельний кадастр містить вичерпну інформацію про всі земельні ділянки, включаючи їхні межі, площу, тип ґрунтів, правовий статус та цільове призначення. Ця інформація є основою для проведення грошової оцінки земель, яка потрібна для різних економічних і правових процесів, таких як оподаткування, оренда, продаж, а також для планування та розробки стратегій використання земельних ресурсів.

Цільове призначення землі відіграє ключову роль у визначенні її вартості. Землі сільськогосподарського призначення, промислові території, житлові зони та рекреаційні території мають різні критерії оцінки через їхнє різне функціональне навантаження та економічний потенціал. Державний земельний кадастр дозволяє точно ідентифікувати ці характеристики та застосовувати відповідні методики оцінки для кожного типу земельних ділянок.

Визначення грошової оцінки земель на основі даних кадастру також сприяє прозорості та справедливості у взаємовідносинах між державою, громадянами та бізнесом. Це забезпечує об'єктивність у встановленні податкових зобов'язань, сприяє залученню інвестицій та розвитку інфраструктури. Крім того, надійні дані кадастру допомагають уникнути конфліктів, пов'язаних із землекористуванням, і підтримують стале управління земельними ресурсами.

Мета та завдання дослідження. Метою роботи є обґрунтування теоретико-методичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо використання матеріалів державного земельного кадастру для визначення грошової оцінки земель різного цільового призначення.

Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язати такі завдання:

- узагальнити теоретико-методичні підходи до здійснення грошової оцінки земель різного цільового призначення;

- висвітлити нормативно-правові засади здійснення грошової оцінки земель різного цільового призначення;
- оцінити сучасний стан організації проведення здійснення грошової оцінки земель різного цільового призначення;
- дослідити наукові підходи до визначення ренти в процесі грошової оцінки земель різного цільового призначення;
- обґрунтувати державний земельний кадастр як інформаційну базу грошової оцінки земель різного цільового призначення;
- визначити основні етапи та методику проведення оцінки земель різного цільового призначення;
- дослідити методику та етапи визначення грошової оцінки різного цільового призначення;
- розробити підходи до удосконалення процедури здійснення грошової оцінки земель різного цільового призначення.

Об'єктом дослідження є процес використання матеріалів державного земельного кадастру для визначення грошової оцінки земель різного цільового призначення.

Предметом дослідження є методичні та прикладні аспекти використання матеріалів державного земельного кадастру для визначення грошової оцінки земель різного цільового призначення.

Інформаційну базу для реалізації роботи склали законодавчі акти та нормативні документи у сфері земельних відносин, науково-організаційні джерела Головного управління Держгеокадастру у Львівській області, Головного управління статистики.

Особистий внесок здобувача. Результати, отримані в роботі, належать автору особисто.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається із вступу, п'ятьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Повний обсяг роботи становить 70 сторінок комп'ютерного тексту. Список використаних джерел із 28 найменувань.

1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ

1.1. Роль грошової оцінки земель у системі державного земельного кадастру

Грошова оцінка земель відіграє важливу роль у системі державного земельного кадастру. Вона забезпечує основи для оподаткування, планування використання земельних ресурсів та їх раціонального використання. Завдяки грошовій оцінці можна визначити ринкову вартість земельних ділянок, що є важливим для купівлі-продажу, оренди та інших операцій із землею. Також вона є ключовим елементом у визначенні вартості компенсацій при вилученні земель для суспільних потреб. Грошова оцінка сприяє прозорості та ефективності управління земельними ресурсами, полегшуючи процес прийняття рішень на різних рівнях, від державного до муніципального. Таким чином, вона сприяє стійкому розвитку та забезпеченню економічної стабільності країни [3, с. 59].

Крім того, грошова оцінка земель сприяє формуванню ефективної земельної політики та дозволяє залучати інвестиції в земельні ділянки. Вона слугує інструментом для моніторингу ринку землі та виявлення його тенденцій, що дозволяє державі оперативно реагувати на зміни і приймати відповідні регуляторні заходи.

Грошова оцінка земель допомагає в управлінні державними та комунальними землями, зокрема у визначенні доцільності їх використання або продажу. Вона також відіграє важливу роль у забезпеченні соціальної справедливості, оскільки дозволяє враховувати вартість землі при розподілі соціальних благ і ресурсів [8, с. 22].

Для власників землі грошова оцінка забезпечує розуміння вартості їхньої власності, що є важливим для прийняття обґрунтованих економічних рішень. Вона також сприяє вирішенню земельних спорів, надаючи об'єктивну інформацію про вартість земельних ділянок.

Таким чином, грошова оцінка земель є фундаментальним елементом державного земельного кадастру, який забезпечує ефективне управління земельними ресурсами, сприяє економічному розвитку та забезпеченню соціальної справедливості в суспільстві.

Грошова оцінка земель також є важливим елементом при плануванні та реалізації інфраструктурних проектів. Вона дозволяє точно оцінити витрати на придбання землі, необхідної для будівництва доріг, мостів, аеропортів та інших об'єктів інфраструктури. Це, своєю чергою, сприяє ефективному використанню бюджетних коштів і запобігає зловживанням.

У контексті екологічної політики грошова оцінка земель допомагає визначити вартість земельних ресурсів, які мають екологічне значення, що сприяє їх збереженню та раціональному використанню. Це важливо для забезпечення стійкого розвитку та збереження біорізноманіття [7, с. 70].

Грошова оцінка також сприяє розвитку ринку землі, оскільки надає учасникам ринку об'єктивну інформацію про вартість земельних ділянок. Це створює умови для справедливої конкуренції та залучення інвестицій. З точки зору банківської сфери, грошова оцінка земель використовується для визначення вартості заставного майна при наданні кредитів, що сприяє розвитку кредитного ринку та забезпечує фінансову стабільність.

Для місцевих громад грошова оцінка земель є важливим інструментом для планування розвитку територій, залучення інвестицій та підвищення якості життя мешканців. Вона дозволяє більш точно визначати пріоритети розвитку та ефективно розподіляти ресурси.

Таким чином, грошова оцінка земель відіграє ключову роль у системі державного земельного кадастру, забезпечуючи ефективне управління земельними ресурсами, підтримку економічного зростання, розвиток інфраструктури та збереження екологічного балансу. Вона є необхідним елементом для прийняття обґрунтованих рішень на всіх рівнях управління та сприяє забезпеченню добробуту суспільства в цілому

1.2. Правове регулювання здійснення державного земельного кадастру

Правове регулювання здійснення державного земельного кадастру в Україні базується на низці законодавчих та нормативних актів, які встановлюють порядок ведення кадастру, його структуру, функції та відповідальність органів, що здійснюють кадастрову діяльність. Основним документом, що регулює цю

сферу, є Земельний кодекс України, який визначає принципи державної політики у сфері земельних відносин, порядок ведення державного земельного кадастру та процедури, пов'язані з реєстрацією земельних ділянок.

Державний земельний кадастр є системою відомостей про земельні ресурси країни, що включає інформацію про правовий режим земельних ділянок, їхню вартість, межі, розташування та використання. Ведення кадастру здійснюється на основі Закону України "Про державний земельний кадастр", який встановлює правові, економічні та організаційні основи ведення кадастру, а також визначає компетенцію органів, що відповідають за його функціонування [9, с. 27].

Організаційно-правові аспекти ведення кадастру регулюються також низкою підзаконних актів, які деталізують процедури реєстрації земельних ділянок, порядок здійснення кадастрових зйомок, вимоги до технічної документації та інші аспекти кадастрової діяльності. До таких актів належать постанови Кабінету Міністрів України, накази Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру та інші нормативні документи.

Особливу роль у правовому регулюванні здійснення державного земельного кадастру відіграє законодавство у сфері реєстрації речових прав на нерухоме майно. Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» визначає порядок реєстрації прав власності на земельні ділянки, що є невід'ємною частиною кадастрової системи. Ця реєстрація є обов'язковою умовою для здійснення будь-яких операцій із земельними ділянками, таких як купівля-продаж, оренда, іпотека тощо [11, с. 120].

Також важливе значення мають міжнародні договори та угоди, до яких приєдналася Україна. Вони встановлюють стандарти та рекомендації щодо ведення кадастрової діяльності, гармонізації національного законодавства з міжнародними нормами та підвищення ефективності управління земельними ресурсами.

Правове регулювання здійснення державного земельного кадастру включає також аспекти захисту прав власників та користувачів земельних ділянок. Законодавство передбачає механізми оскарження дій або бездіяльності органів,

що ведуть кадастр, а також порядок вирішення земельних спорів у судовому порядку.

Таким чином, правове регулювання здійснення державного земельного кадастру в Україні є комплексним і охоплює широкий спектр питань, від визначення принципів земельної політики до процедур реєстрації та захисту прав на землю. Це забезпечує ефективне управління земельними ресурсами, їх раціональне використання та захист інтересів власників і користувачів землі.

1.3. Порядок проведення грошової оцінки земельних ділянок

Порядок проведення нормативної грошової оцінки земельних ділянок в Україні визначається нормативно-правовими актами і включає декілька послідовних етапів.

На підготовчому етапі визначається територія, на якій буде проводитися оцінка, а також збираються необхідні дані про земельні ділянки, включаючи їх місцезнаходження, категорію земель, цільове призначення, наявність інфраструктури та інші характеристики. Аналізується чинна нормативна база, зокрема нормативні акти та методичні рекомендації, що регулюють порядок проведення оцінки [13].

Методичний етап передбачає вибір методики оцінки, затвердженої відповідними органами влади. В Україні використовуються методики, затвержені Кабінетом Міністрів. Визначаються базові цінові показники та коефіцієнти, що впливають на вартість земель, такі як базова вартість 1 м² землі в конкретному населеному пункті та коригувальні коефіцієнти, що враховують місцезнаходження та інфраструктуру.

На розрахунковому етапі здійснюються розрахунки вартості земельних ділянок на основі зібраних даних та обраної методики. Використовуються спеціалізовані програмні засоби для підвищення точності розрахунків, а результати узагальнюються і оформлюються у вигляді звітів і картографічних матеріалів [7, с. 22].

Аналіз результатів передбачає перевірку правильності та точності проведених розрахунків. Результати оцінки узгоджуються з місцевими органами влади, власниками земельних ділянок та іншими зацікавленими сторонами.

На етапі оформлення та затвердження результатів підготовлюються офіційні звіти, які включають опис методики, розрахунки, картографічні матеріали та іншу необхідну інформацію. Офіційні звіти подаються на затвердження до відповідних державних органів, наприклад, до Державної служби з питань геодезії, картографії та кадастру.

Після затвердження результати нормативної грошової оцінки опубліковуються в офіційних джерелах, що забезпечує їх доступність для всіх зацікавлених сторін. Затверджені результати оцінки використовуються для визначення розмірів земельного податку, орендної плати, інших платежів, а також для здійснення інших операцій із земельними ділянками.

Деталізація окремих етапів включає інвентаризацію земельних ділянок для встановлення їх поточного стану, збір картографічних матеріалів, включаючи топографічні, геодезичні, картографічні матеріали та іншу інформацію, необхідну для проведення оцінки. Визначається базова вартість 1 кв. метра землі для конкретного регіону або населеного пункту і застосовуються коригувальні коефіцієнти для врахування специфічних характеристик кожної ділянки [10, с. 97].

Масова оцінка проводиться для великої кількості ділянок із використанням спеціалізованих програмних засобів, а за необхідності проводяться індивідуальні оцінки для окремих ділянок з урахуванням їхніх специфічних характеристик. Експертна оцінка результатів здійснюється для виявлення можливих помилок та неточностей, а публічні обговорення результатів оцінки організуються із залученням громадськості та власників земельних ділянок.

2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ

2.1. Державний земельний кадастр як інформаційна база грошової оцінки земель

Обмін геопросторовими даними між різними інформаційними системами та Державним земельним кадастром передбачає кілька ключових процедур. Дані можуть бути передані в електронному або паперовому вигляді через доступ кадастрового реєстратора або безпосередньо до кадастру. Автоматизований обмін вимагає уніфікації геоінформаційних систем і адаптації інформації [1, с. 58].

Передача геопросторових даних включає:

- аналіз інформації та виділення геопросторових об'єктів;
- визначення взаємозв'язків з наявними інформаційними шарами;
- оцінку можливості внесення даних до існуючих шарів та таблиць;
- переведення інформації у сумісний з кадастром електронний формат;
- визначення картографічної основи для нанесення даних;
- внесення даних у режимі непідтвердженої інформації або створення нових шарів;
- створення нових запитів та вибірок;
- прив'язку даних до єдиної державної системи координат.

Для уніфікації інформаційних систем суб'єкти інформаційного обміну узгоджують методологічні підходи щодо створення і функціонування систем, запобігання дублюванню робіт, зберігання даних, визначення точності даних, автоматизованого обміну даними в реальному часі, усунення розбіжностей і забезпечення достовірності інформації. Усі геоінформаційні системи повинні використовувати єдину державну систему координат [28, с. 15].

Державний земельний кадастр, побудований на сучасних технологіях, забезпечує оперативний доступ до інформації про земельні ділянки по всій Україні, сприяючи ефективному управлінню земельними ресурсами, реєстрації, землеустрою та підтримці державної політики.

2.2. Наукові підходи до визначення ренти в процесі грошової оцінки земель.

Наукові підходи для формування ренти в процесі нормативної грошової оцінки земель мають в собі декілька основних ідей. Однією з таких є підхід, що базується на диференціальній ренті, який враховує різницю у родючості та місцерозташуванні земельних ділянок. Визначення ренти за цим підходом передбачає аналіз природних і економічних факторів, що впливають на продуктивність землі [20].

Інший підхід заснований на концепції економічної ренти, яка розглядає ренту як додатковий дохід, отриманий завдяки обмеженню пропозиції землі. Цей підхід акцентує увагу на унікальності земельного ресурсу та його вартості для ринку.

Методологічно також використовують підхід капіталізації доходу, де рента визначається через капіталізацію чистого доходу від використання землі. Це передбачає обчислення теперішньої вартості очікуваних майбутніх доходів, що можна отримати від земельної ділянки.

Існує також підхід, що базується на ринковому аналізі, де рента визначається на основі порівняння цін продажу або оренди подібних земельних ділянок. Цей підхід враховує реальні ринкові умови та тенденції, що дозволяє оцінити землю відповідно до актуальних ринкових даних.

Крім того, в нормативній грошовій оцінці землі застосовуються підходи, що враховують інституційні та правові аспекти, такі як законодавчі обмеження на використання землі та специфічні вимоги до її оцінки. Це дозволяє забезпечити правову обґрунтованість та відповідність оцінки існуючим нормам і стандартам [26, с. 88].

Усі ці підходи можуть комбінуватися та адаптуватися залежно від конкретних умов і цілей оцінки, забезпечуючи комплексний підхід до визначення ренти в процесі нормативної грошової оцінки земель.

2.3. Характеристика об'єкта дослідження

Комарнівська міська рада – територіальна громада в Україні, в Львівському районі Львівської області. Адміністративний центр — місто Комарно.

Площа громади — 184,2 км², населення — 13 863 мешканці (2020 рік).

Село Катериничі розміщене на території Комарнівської міської ради (колишньої Бучалівської сільської ради).

Село Катериничі розташоване за 45 км автошляхом на південний захід від міста Львова. Відстань від м. Городок – 15 км на південний схід, рис 2.1.

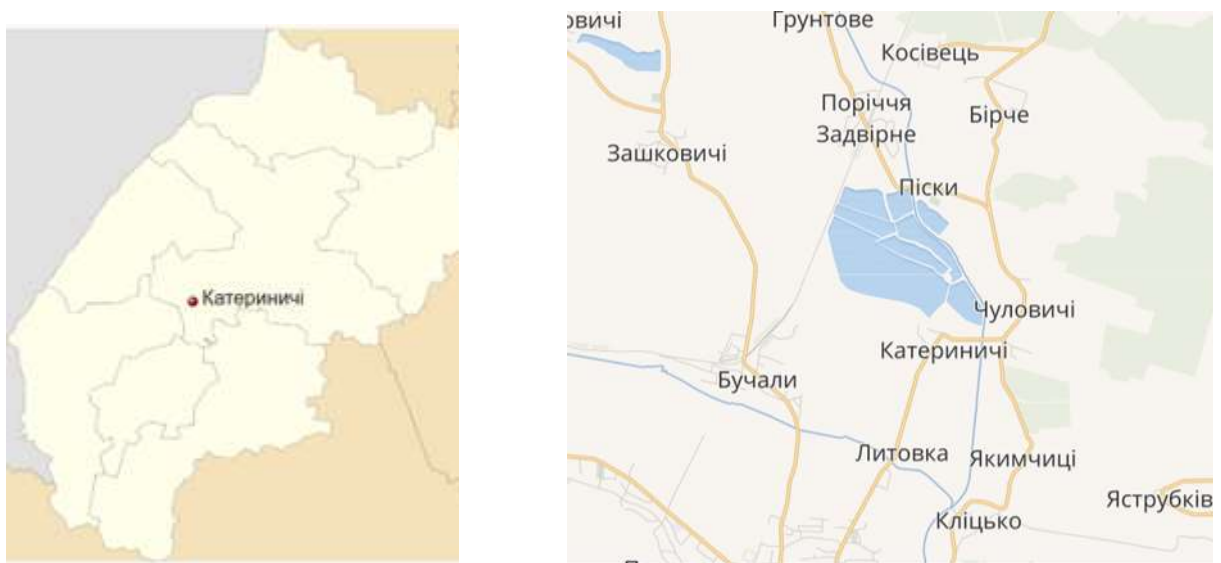

Рисунок 2.1. Село Катериничі на карті області та територіальній громаді [https://uk.wikipedia.org/wiki].

Через с. Катериничі та с. Литовка проходить автодорога С 140331 Великий Любінь – Комарно.

Існуючий житловий фонд с. Катериничі складає 5,224 тис.м² загальної площі (85 садибних будинки). Квартирної забудови в селі немає. Середня площа одного будинку складає 61,4 м² загальної площі.

Середня житлова забезпеченість с. Катериничі загальною площею становить 24,2 м² на 1 особу.

У селі Катериничі промисловість відсутня.

Реконструкції потребує вулично-дорожня мережа сіл. При цьому важливо зауважити, що сітки вулиць та доріг є достатньо для обслуговування сіл в їхніх межах. Реконструкція повинна виконуватись з метою покращення технічних

параметрів доріг і вулиць та влаштування нормативних поперечних профілів. Прокладання нових вулиць та проїздів буде здійснюватись на проектних територіях складського, промислового та комерційного призначення та проєктованих кварталів садибної житлової забудови.

Система зелених насаджень загального користування перебуває в занедбаному стані. Благоустрій площинних спортивних споруд не є достатнім.

Будівництво нових вулиць необхідне при розміщенні нових кварталів.

За даними економічної оцінки земель, виконаної в 1988 році, територія, на якій знаходиться населений пункт належить до 02-Городоцького природно-сільськогосподарського району.

Згідно з витягу з Державного земельного кадастру площа земель с. Катериничі становить 143,5628га.

2.4. Розрахунок грошової оцінки земель різного цільового призначення села Катериничі Комарнівської міської ради Львівського району Львівської області

Грошовій оцінці підлягають землі всіх категорій за основним цільовим призначенням, які знаходяться в адміністративних межах села Катериничі. Забудовані ділянки, землі лісового і водного фонду (території водного фонду, розташовані у межах населених місць, що використовуються для риборозведення), а також інші землі в межах населеного пункту, крім земель сільськогосподарського призначення, оцінюються за єдиною методикою нормативної грошової оцінки ділянок. Землі сільськогосподарського використання оцінюються відповідно до агровиробничих якостей ґрунтів [18].

Капіталізованим рентним доходом із земельної ділянки є грошова оцінка земель населених пунктів.

Грошова оцінка 1м^2 земельної ділянки, відповідно до «Методики нормативної грошової оцінки земельних ділянок», визначається за формулою рисунок 2.1:

$$Цн = Пд \times Нрд \times Км_1 \times Км_2 \times Км_3 \times Км_4 \times Кцп \times Кмц \times Кні$$

Пд — площа земельної ділянки, квадратних метрів

Нрд — норматив капіталізованого рентного доходу за одиницю

Км₁ — коефіцієнт, який враховує розташування територіальної громади в межах зони впливу великих міст

Км₂ — коефіцієнт, який враховує курортно-рекреаційне значення населених пунктів

Км₃ — коефіцієнт, який враховує розташування територіальної громади в межах зон радіаційного забруднення

Км₄ — коефіцієнт, який характеризує зональні фактори місця розташування земельної ділянки

Кцп — коефіцієнт, який враховує цільове призначення земельної ділянки відповідно до відомостей Державного земельного кадастру

Кмц — коефіцієнт, який враховує особливості використання земельної ділянки в межах категорії земель за основним цільовим призначенням

Кні — добуток коефіцієнтів індексації нормативної грошової оцінки земель за період від затвердження нормативу капіталізованого рентного доходу до дати проведення оцінки

Цільове призначення земельної ділянки та площа (Пд) визначається на підставі відомостей Державного земельного кадастру.

Чисельність населення населених пунктів та територіальних громад використовується відповідно до інформації про чисельність доступного населення відповідно до даних Державного статистичного управління (довідники) станом на 01.01 попереднього року оцінки.

Критерій капіталізованого орендного доходу (Нрд) на одиницю площі приймається відповідно до категорії земельних ділянок основного призначення.

Норми капіталізованого орендного доходу (Нрд) для земельних ділянок, що не класифікуються як землі житлової та громадської забудови, рекреаційні землі, землі промисловості, транспорту ,зв'язку ,енергетики, оборони та інших цілей, а також землі для їх основного призначення, прийняті відповідно до додатка Д і в нашому випадку становлять 87.

Для земель сільськогосподарського призначення, земель оздоровчого призначення, земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, земель лісгосподарського призначення, земель водного фонду та земель історико-культурного призначення норми капіталізованого рентного доходу (Нрд) приймаються відповідно до додатка Е.

Відповідно до додатка Є приймається коефіцієнт, який враховує розташування територіальної громади в межах зони впливу великих міст (K_{m1}) і становить у нашому випадку 1,2.

Відповідно до додатка Ж приймається коефіцієнт, який враховує курортно-рекреаційне значення населених пунктів (K_{m2}) і становить у нашому випадку 2,3.

Відповідно до додатка 5 приймається коефіцієнт, який враховує розташування територіальної громади в межах зон радіаційного забруднення (K_{m3}) і в нашому випадку, застосовується із значенням 1.

Вся територія, що входить до сфери управління сільської ради або в межах території територіальної громади, поділяється на оціночні округи, які мають переважно однакові функціонально-планувальні характеристики і обмежені не штучними (канали, річки, рівчаки, струмки, балки, морське узбережжя тощо), антропогенними (вулиці та провулки, дороги, рекреаційні масиви, історико-культурні, лісосмуги, канали, алеї, промислові, шляхові споруди тощо), адміністративними (межі територій міст, сіл, селищ, міських, селищних, сільських рад, територіальних громад) та іншими (межі кадастрових кварталів тощо) межами та рубежами. При визначенні меж району оцінки можуть використовуватися опорні планові матеріали з генерального плану села (за наявності).

Оціночні райони виділяються як суцільні лінії, межі яких не пересікаються. Межі оціночних районів не повинні розрізувати межі інших населених пунктів, міських та селищних рад, територіальних громад. Підлягають виділенню в окремі оціночні райони, рисунок 2.1.

- смуги відведення магістральної залізниці (за винятком залізничних станцій і привокзальних територій);
- землі під відкритими розробками, кар'єрами, шахтами і пов'язані з ними споруди;
- основні шляхи відводу нафто-, газо- та харчових трубопроводів;
- смуги проходження ліній електропередачі із напругою 220 кВ і більше.

Площа оціночної області не повинна перевищувати 1000 гектарів.

Коефіцієнт, який описує зональні фактори території розташування земельної ділянки (Км4), класифікується за оціночними районами, які визначаються на основі економічної оцінки території, за таких груп факторів:

- різноманітність функціонально-планувальних якостей території;
- легкість доступу до центральної частини населеного пункту, зон активної трудової діяльності, центрів громадських послуг і зон масового відпочинку;
- рівень інфраструктурного забезпечення та благоустрою території (наявність і можливість підключення нерухомості до мереж водопостачання, електрики, газу, теплопостачання та каналізації);
- ступінь розвитку сфери обслуговування населення (доступність ключових об'єктів соціальної інфраструктури, таких як школи, дитячі садки, медичні установи та інші соціальні об'єкти);
- екологічна якість території (ступінь забруднення повітря та ґрунтів, рівень шумового та електромагнітного забруднення, площа санітарно-захисних зон, а також площа зелених насаджень, водних акваторій та зон відпочинку);
- складність фізико-географічних та геоморфологічних умов (наявність ярів, крутих схилів, підтоплень тощо);

- привабливість середовища (різноманітність можливостей для працевлаштування, наявність історико-культурних і природних пам'яток тощо).

Для кожної групи факторів оцінки призначається ваговий коефіцієнт, який залежить від географічних та містобудівних характеристик території сільської, селищної, міської ради або території територіальної громади, що оцінюється. Загальна сума вагових коефіцієнтів для всіх груп факторів оцінки становить 1.

Коефіцієнт, що характеризує зональні фактори розташування земельної ділянки (K_{M4}), визначається за допомогою геоінформаційного моделювання. Для сільських, селищних, міських рад та територіальних громад з населенням менше 50 тисяч осіб цей коефіцієнт (K_{M4}) може бути визначений для кожного оціночного району на основі бальної оцінки за критеріями економічної цінності, наведеними в додатку 6. Значення коефіцієнта (K_{M4}) для оціночного району обчислюється як відношення суми бальних оцінок цього району до середньої суми бальних оцінок усіх районів територіальної громади, відповідно до таблиці 2.1.

Таблиця 2.1. – Визначення коефіцієнта, що відображає зональні фактори розташування земельної ділянки (K_{M4})

№	Назва фактору/(вага фактору)	Оціночні райони		
		1	2	3
1	Близькість до центру громади / (0,13)	3	3	3
2	Близькість до виїзду на автомобільну дорогу районного, обласного та державного значення / (0,12)	3	3	3
3	Близькість до автовокзалу (автостанції) та/або залізничного вокзалу (станції) / (0,10)	3	3	3
4	Забрудненість повітря і ґрунтів, наявність акустичного та електромагнітного забруднення / (0,11)	5	5	5
5	Забезпеченість зеленими насадженнями, водними об'єктами та місцями масового відпочинку населення / (0,10)	2	1	1
6	Складність інженерно-геологічних та фізико-географічних територіальних умов (наявність ярів, крутосхилів, підтоплення тощо) / (0,11)	4	3	3
7	Забезпеченість інженерною інфраструктурою (електро-, газо-, водопостачання та водовідведення) / (0,12)	3	1	1
8	Забезпеченість соціальною інфраструктурою (заклади освіти та охорони здоров'я) / (0,10)	1	1	1
9	Містобудівна привабливість території / (0,11)	4	2	2
	Всього	3,140	2,470	2,470
	Середній по селу	2,693		
	K_{M4}	1,166	0,917	0,917

Якщо розрахункове значення коефіцієнта (K_{M4}) для оціночного району перевищує граничні максимальні значення, зазначені в додатку 7, то застосовується відповідне граничне максимальне значення. Розраховане значення коефіцієнта (K_{M4}) округлюється до третього знака після коми [19].

Для земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, земель сільськогосподарського призначення, земель історико-культурного призначення, оздоровчого призначення, лісогосподарського призначення та водного фонду коефіцієнт, що характеризує зональні фактори розташування земельної ділянки (K_{M4}), встановлюється зі значенням 1.

Для земель житлової та громадської забудови, рекреаційного призначення, промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення, а також для земельних ділянок, які не віднесені до жодної з цих категорій, коефіцієнт, що відображає зональні особливості місцезнаходження земельної ділянки (K_{M4}), різний для кожного оціночного району і складає, у даному випадку, 1,166, 0,917, 0,917, згідно з таблицею 2,2.

Коефіцієнт, який враховує цільове призначення земельної ділянки, приймається згідно з додатком 3.

Таблиця 2.2. – Коефіцієнтів K_{M1} , K_{M2} , K_{M3} , K_{M4} в розрізі оціночних районів

Номер оціночного району	K_{M1}	K_{M2}	K_{M3}	K_{M4}	Сукупний	Грошова оцінка 1м ² . земель
1	1,2	1	1	1,166	1,399	121,73
2	1,2	1	1	0,917	1,100	95,73
3	1,2	1	1	0,917	1,100	95,73

Коефіцієнт, що зважає на особливості використання території в межах категорії земель за основним цільовим призначенням ($K_{Mц}$), для сільськогосподарських земель на територіях сільськогосподарського призначення (рілля, перелоги, багаторічні насадження, сіножаті, пасовища) обчислюється за формулою 2,1:

$$K_{Mц} = K_{псгр} \times Ba_{гр} : B_{псгр}, \quad (2,1)$$

де $K_{псгр}$ – вказує на розташування територіальної громади в межах природно-сільськогосподарського району, $Ba_{гр}$ – відображає бал бонітету агрови-робничої групи ґрунтів та $B_{псгр}$ – показує середній бал відповідно для сільсь-

когосподарського угіддя в рамках даного району, враховуються згідно з додатком 9.

У випадку, коли агровиробничі групи ґрунтів на земельній ділянці сільськогосподарського призначення не визначені, або їх бал бонітету не встановлено, коефіцієнт, що враховує особливості використання цієї земельної ділянки (Кмц), застосовується згідно з коефіцієнтом, що враховує розташування територіальної громади в межах природно-сільськогосподарського району (Кпсгр) для відповідного сільськогосподарського угіддя, та приймається відповідно до додатка 9.

Земельні ділянки села Катериничі були оцінені згідно з «Методикою нормативної грошової оцінки земельних ділянок», використовуючи економічну оцінку земель та враховуючи особливості грантового покриву територій. На основі цих даних були визначені основні агровиробничі групи ґрунтів в межах села (шифри ґрунтів відповідають загальнодержавному номенклатурному списку), згідно з таблицею 2.3.

Таблиця 2.3. – Основні агровиробничі груп ґрунтів в межах села Катериничі

Шифр агрог-рупи	Тип ґрунту
36г	Ясно-сірі і сірі опідзолені глейові легкосуглинкові ґрунти
45г	Темно-сірі опідзолені і чорноземи опідзолені глеюваті легкосуглинкові
133д	Лучні ґрунти та їх слабосолонцюваті і слабоосолоділі відміни середньосуглинкові
141	Лучно-болотні, мулуватоболотні і торфуватоболотні неосушені ґрунти
145	Торфово-болотні ґрунти і торфовища мілкі неосушені
152	Торфовища середньоглибокі і глибокі сильнорозкладені, неосушені

Село Катериничі розташоване в межах Городоцького (02) природно-сільськогосподарського району Дністровсько-Західнобузького округу в Лісостеповій Західній зоні Лісостепу відповідно до природно-сільськогосподарського районування України. Середньозважені бали бонітетів (Бпсгр) сільськогосподарських угідь по даному природно-сільськогосподарському району представлені у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4. – Середньозважені бали бонітетів (Бпсгр) в межах села Катериничі

Категорія угідь	Середньозважений бал бонітету(Бпсгр)
Рілля	31
Багаторічні насадження	25
Сіножаті	23
Пасовища	27

Коефіцієнт, який враховує розташування територіальної громади в межах природно-сільськогосподарського району (Кпсгр), таблиця 2.5.

Таблиця 2.5. – Розташування територіальної громади в межах природно-сільськогосподарського району (Кпсгр)

Категорія угідь	Коефіцієнт(Кпсгр)
Рілля	0,857
Багаторічні насадження	1,296
Сіножаті	0,202
Пасовища	0,191
Несільськогосподарські угіддя	0,584

Бал бонітетів агровиробничих груп ґрунтів, виділених на території села Катериничі для сільськогосподарського використання, подано у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6. – Бонітети агрогруп ґрунтів, виділених в межах села Катериничі

Шифр агрогрупи	Бали бонітету			
	Рілля	Багаторічні насадження	Сіножаті	Пасовища
36г	15	15	28	17
45г	47	32	52	52
133д	45	31	60	47
141	6	1	6	6
145	8	25	8	8
152	10	25	10	9

Нижче наведено приклади визначення нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення згідно з таблицями 2.7 і 2.8.

Таблиця 2.7. – Для ведення особистого селянського господарства

КВЦПЗ	Угіддя	Ґрунт	Пд,г	Нрд	Км1	Км2	Км3	Км4	Кцп	Кмц	Кпсгр	Багр	Бпсгр
01.03	Рілля	133д	2	27520	1	1	1	1	1	1,244	0,857	45	31

Розрахунок нормативної грошової оцінки земельної ділянки

$$Цн=2*27520*1*1*1*1*1*0,586=68\ 469,76\ \text{грн.}$$

Таблиця 2.8. – Для іншого сільськогосподарського призначення

КВЦПЗ	Пд,га	Нрд	Км1	Км2	Км3	Км4	Кцп	Кмц	Кпсгр	Кні
01.13	2	27520	1	1	1	1	1	0,584	0,584	1,265

Нормативна грошова оцінка земельної ділянки
 $Цн=2*27520*1*1*1*1*1*0,584*1,265=40\ 661,35\text{грн.}$

Ми здійснили розрахунок вартості грошової оцінки сільськогосподарських угідь і представили його у табличній формі, яка наведена у таблицях 2.9 - 2.13.

Таблиця 2.9. – Землі сільськогосподарського призначення (рілля)

№ оцінюваного району	Категорії земель за функцією використання	Нрд	К _{м1}	К _{м2}	К _{м3}	К _{м4}	Кпц	Кмц	Кл _к	Кл _с	Кні	Цн, грн
1	Землі сільськогосподарського призначення (рілля)	2,75 20	1,2	1	1	1	1	0,41 4			1,26 5	0,6 9

Таблиця 2.10. – Землі сільськогосподарського призначення (багаторічні насадження)

№ оцінюваного району	Категорії земель за функцією використання	Нрд	К _{м1}	К _{м2}	К _{м3}	К _{м4}	Кпц	Кмц	Кл _к	Кл _с	Кні	Цн, грн
1	Землі сільськогосподарського призначення (багаторічні насадження)	2,75 20	1,2	1	1	1	1	0,05 1			1,26 5	0,2 1

Таблиця 2.11. – Землі сільськогосподарського призначення (сіножаті)

№ оцінюваного району	Категорії земель за функцією використання	Нрд	К _{м1}	К _{м2}	К _{м3}	К _{м4}	Кпц	Кмц	Кл _к	Кл _с	Кні	Цн, грн
1	Землі сільськогосподарського призначення (сіножаті)	2,75 20	1,2	1	1	1	1	0,05 2			1,26 5	0,2 1

Таблиця 2.12. – Землі сільськогосподарського призначення (пасовища)

№ оцінюваного району	Категорії земель за функцією використання	Нрд	К _{М1}	К _{М2}	К _{М3}	К _{М4}	Кп _ц	Кмц	Кл _к	Кл _с	Кні	Цн, грн
1	Землі сільськогосподарського призначення (пасовища)	2,75 20	1,2	1	1	1	1	0,04 2			1,26 5	0,1 8

Таблиця 2.13. – Грошова оцінка сільськогосподарських угідь в межах села Катериничі

Шифр агрогрупи	Грошова оцінка сільськогосподарських угідь, грн/га			
	Рілля	Багаторічні насадження	Сіножаті	Пасовища
36г				
45г				
133д				
141				
145				
152				

Коефіцієнт, який враховує розташування територіальної громади в межах природно-сільськогосподарського району (Кпсгр), застосовується для несільськогосподарських угідь на землях сільськогосподарського призначення та приймається відповідно до додатка 9, у нашому випадку цей коефіцієнт становить 1,072.

Коефіцієнт, який враховує особливості використання земельної ділянки в межах категорії земель за основним цільовим призначенням (Кмц), застосовується для земель житлової та громадської забудови, земель рекреаційного призначення, земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення, а також для земельних ділянок, які не віднесені до категорії земель за основним цільовим призначенням, і приймається відповідно до додатка І.

Коефіцієнт, який враховує особливості використання земельної ділянки в межах категорії земель за основним цільовим призначенням (Кмц), застосовується для земель оздоровчого призначення та земель історико-культурного призначення, і приймається відповідно до додатка І, у нашому випадку цей коефі-

цієнт становить 1,4 для земель оздоровчого призначення та 3,1 для земель історико-культурного призначення.

Коефіцієнт, який враховує особливості використання земельної ділянки в межах категорії земель за основним цільовим призначенням (Кмц), застосовується для земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Для земельних ділянок для збереження та використання біосферних заповідників, природних заповідників та національних природних парків, коефіцієнт становить 3,9, а для інших земельних ділянок природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення - 3,3.

Коефіцієнт, що враховує особливості використання земельної ділянки у межах категорії земель за основним цільовим призначенням (Кмц) для земель лісогосподарського призначення, розраховується за формулою 2.2:

$$Кмц = Клк \times Клс, (2,2)$$

У нашому випадку коефіцієнт (Клк) для різних категорій лісів приймається відповідно до додатка 13 для лісів природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення, рекреаційно-оздоровчих і захисних лісів він становить 0,82, а для експлуатаційних лісів – 0,487.

У нашому випадку, коефіцієнт (Клс), який враховує фактичну лісистість території, приймається згідно з додатком І і становить 1,4, а коефіцієнт Кмц для земель водного фонду приймається як 1,2 для земельних ділянок із водними об'єктами загальнодержавного значення та 1 для інших земельних ділянок.

Приклади визначення нормативної грошової оцінки земель різного цільового призначення наведено в таблиці 2.5 – 2.24.

Таблиця 2.14. – Землі житлової та громадської забудови

№ оцінюваного району	Категорії земель за функцією використання	Нрд	Км ₁	Км ₂	Км ₃	Км ₄	Кпц	Кмц	Клк	Клс	Кні	Цн, грн
1	Землі житлової та громадської забудови	87	1,2	1	1	1,166	1	1,072			1,265	165,08

Таблиця 2.15. – Земельні ділянки громадської забудови

№ оцінюваного району	Категорії земель за функцією використання	Нр д	Км 1	Км 2	Км 3	Км4	Кп ц	Кмц	Кл к	Кл с	Кні	Цн, грн
1	Земельні ділянки громадської забудови	87	1,2	1	1	1,166	0,7	1,072			1,265	115,55

Таблиця 2.16. – Землі природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення

№ оцінюваного району	Категорії земель за функцією використання	Нрд	Км 1	Км 2	Км 3	Км 4	Кп ц	Кмц	Кл к	Кл с	Кні	Цн, грн
1	Землі природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення	7,3815	1	1	1	1	0,5	3,300			1,265	15,41

Таблиця 2.17. – Земельні ділянки оздоровчого призначення

№ оцінюваного району	Категорії земель за функцією використання	Нр д	К м 1	К м 2	К м 3	К м 4	К п ц	К м ц	К л к	К л с	К н і	Цн, грн
1	Земельні ділянки оздоровчого призначення	4,7081	1	1	1	1	0,5	1,400			1,265	4,17

Таблиця 2.18. – Земельні ділянки рекреаційного призначення

№ оцінюваного району	Категорії земель за функцією використання	Нр д	Км 1	Км 2	Км 3	Км4	Кп ц	Кмц	Кл к	Кл с	Кні	Цн, грн
1	Земельні ділянки рекреаційного призначення	87	1,2	1	1	1,166	0,5	1,072			1,265	82,54

Таблиця 2.19. – Землі історико-культурного призначення

№ оцінюваного району	Категорії земель за функцією використання	Нрд	К _{М1}	К _{М2}	К _{М3}	К _{М4}	К _{ПЦ}	К _{МЦ}	К _{Лк}	К _{Лс}	Кні	Цн, грн
1	Землі історико-культурного призначення	7,45 66	1	1	1	1	0,5	3,1 00			1,26 5	14,6 2

Таблиця 2.20. – Землі лісогосподарського призначення

№ оцінюваного району	Категорії земель за функцією використання	Нрд	К _{М1}	К _{М2}	К _{М3}	К _{М4}	К _{ПЦ}	К _{МЦ}	К _{Лк}	К _{Лс}	Кні	Цн, грн
1	Землі лісогосподарського призначення	5,9 76	1	1	1	1	1	1,1 48	0,8 20	1, 4	1,2 65	8, 68

Таблиця 2.21. – Земельні ділянки водного фонду

№ оцінюваного району	Категорії земель за функцією використання	Нрд	К _{М1}	К _{М2}	К _{М3}	К _{М4}	К _{ПЦ}	К _{МЦ}	К _{Лк}	К _{Лс}	Кні	Цн, грн
1	Земельні ділянки водного фонду	1,32 1	1	1	1	1	0,5	1,20 0			1,26 5	1,0 0

Таблиця 2.22. – Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення

№ оцінюваного району	Категорії земель за функцією використання	Нрд	К _{М1}	К _{М2}	К _{М3}	К _{М4}	К _{ПЦ}	К _{МЦ}	К _{Лк}	К _{Лс}	Кні	Цн, грн
1	Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	87	1, 2	1	1	1,16 6	0,5	1,07 2			1,26 5	82,5 4

Зведені результати розрахунків грошової оцінки земель різного функціонального призначення ми навели у таблиці 2.23.

Таблиця 2.23– Грошової оцінки земель різного цільового призначення у межах села

Категорії земель за функцією використання	Грошова оцінка, 1 грн/м ²		
	Max	Min	Середня
Землі сільськогосподарського призначення			
Рілля	5,43	0,69	2,62
Багаторічні насадження	6,93	0,21	4,18
Сіножаті	2,20	0,21	0,92
Пасовища	1,53	0,18	0,74
Землі житлової та громадської забудови	247,61	16,51	127,93
Земельні ділянки громадської забудови	412,69	12,98	171,04
Землі природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення	18,21	15,41	16,81
Земельні ділянки іншого природоохоронного призначення	15,41	3,08	9,25
Земельні ділянки оздоровчого призначення	4,17	4,17	4,17
Земельні ділянки рекреаційного призначення	82,54	12,98	44,24
Землі історико-культурного призначення	14,62	2,92	8,77
Землі лісогосподарського призначення	8,68	0,87	4,63
Землі водного фонду	2,41	0,20	1,39
Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	198,09	12,98	101,74
Земельні ділянки транспорту	412,69	12,98	152,37
Земельні ділянки зв'язку	82,54	12,98	44,24
Земельні ділянки енергетики	82,54	12,98	44,24
Земельні ділянки оборони	82,54	64,91	169,09

Згідно таблиці 2.23 , найдешевшими є з сільськогосподарських угідь є пасовища – 0,74 грн/м², а найдорожчими є багаторічні насадження – 4,18грн/м². Серед земель іншого цільового призначення, найменшу вартість мають землі водного фонду 1,39 грн/м², а найдорожчими є земельні ділянки громадської забудови 171,04 грн/м².

3. УДОСКОНАЛЕННЯ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ

3.1. Пріоритети розвитку грошової оцінки земель різного цільового призначення

Пріоритети розвитку грошової оцінки земель різного цільового призначення включають кілька ключових напрямів. Для сільськогосподарських земель важливо підвищувати ефективність їх використання та враховувати екологічну стійкість, підтримуючи інновації в аграрному секторі і створюючи умови для дрібних фермерів. Для земель житлової забудови необхідно інвестувати в інфраструктуру, забезпечувати доступність житла для різних соціальних груп і сприяти раціональному використанню територій.

Комерційні землі потребують створення сприятливого інвестиційного клімату, регулювання ринку для запобігання монополізації та підтримки малого бізнесу. Промислові землі вимагають впровадження екологічних стандартів, підтримки інновацій і модернізації підприємств, а також планування рекультивції використаних земель. Для рекреаційних земель пріоритетом є збереження природних ресурсів, розвиток туристичного потенціалу та створення відповідної інфраструктури для відпочинку населення. Загалом, пріоритети розвитку грошової оцінки земель мають забезпечувати сталий розвиток, враховуючи економічні, екологічні та соціальні аспекти [12, с. 63].

3.2. Перспективи грошової оцінки забудованих земель населених пунктів та пріоритетні напрямки її вдосконалення

Нормативна грошова оцінка забудованих земель населених пунктів є важливим інструментом управління земельними ресурсами, що значно впливає на економіку та розвиток міст і сіл. Перспективи вдосконалення нормативна грошова оцінка включають підвищення точності, об'єктивності та ефективності оцінки.

Підвищення точності оцінки можна досягти використанням сучасних технологій, таких як геоінформаційні системи (ГІС) та дистанційне зондування Землі, для точнішого визначення характеристик земельних ділянок. Інтеграція

даних з різних джерел, включаючи кадастрові, топографічні, економічні та соціальні дані, забезпечить комплексний аналіз.

Об'єктивізація процесу оцінки передбачає розробку і впровадження єдиних стандартів та методик оцінки, що забезпечують однаковий підхід до оцінки земель у всіх населених пунктах. Підвищення прозорості процедури оцінки може бути досягнуто через публікацію методик та результатів оцінки у відкритих джерелах. Підвищення ефективності використання результатів оцінки полягає у використанні результатів нормативної грошової оцінки для планування розвитку інфраструктури, соціальних програм та міської забудови. Це також забезпечить справедливий розподіл податкового навантаження на основі актуальних даних оцінки [25, с. 104].

Пріоритетні напрямки вдосконалення нормативної грошової оцінки забудованих земель включають розробку сучасних методик оцінки, впровадження нових методик, що враховують динамічні зміни ринку нерухомості та економічні тенденції. Використання математичних моделей та аналітичних інструментів підвищить точність розрахунків.

Цифровізація та автоматизація процесу оцінки передбачає створення та впровадження автоматизованих систем оцінки, які знижують вплив людського фактору та підвищують швидкість обробки даних. Використання блокчейн-технологій забезпечить прозорість та незмінність даних оцінки.

Покращення кваліфікації фахівців передбачає організацію навчальних програм і курсів підвищення кваліфікації для фахівців, що займаються оцінкою земель. Підтримка наукових досліджень та впровадження нових знань у практику оцінки також є важливими кроками [5, с. 63].

Залучення громадськості та зацікавлених сторін включає проведення публічних обговорень методик та результатів оцінки із залученням громадськості та власників земельних ділянок. Впровадження механізмів зворотного зв'язку дозволить громадянам вносити свої пропозиції та зауваження щодо процесу оцінки.

Міжнародний досвід та співпраця передбачають вивчення та адаптацію кращих міжнародних практик у сфері оцінки земель. Співпраця з міжнародни-

ми організаціями та експертами сприятиме впровадженню передових технологій та методик.

3.3. Застосування даних грошової оцінки земель

Грошова оцінка земель використовується для розрахунку земельного податку, що забезпечує справедливість у податковій системі та залежить від ринкової вартості земельної ділянки. Вона важлива для операцій купівлі-продажу, допомагаючи покупцям і продавцям приймати обґрунтовані рішення на основі реальної вартості землі. Для банків і фінансових установ грошова оцінка є необхідною при видачі кредитів під заставу земельних ділянок, забезпечуючи безпеку кредитування.

Використання грошової оцінки земель у землеустрої та плануванні сприяє оптимізації розподілу земельних ресурсів і визначенню пріоритетних напрямів розвитку. Вона також важлива для оцінки збитків і компенсацій при вилученні земель для суспільних потреб, визначаючи розмір компенсації власникам землі.

Інвестори використовують грошову оцінку для оцінки привабливості земельних ділянок для різних проектів, включаючи будівництво, сільське господарство та комерційне використання. У правових і судових процесах грошова оцінка є важливим доказом для прийняття обґрунтованих рішень щодо вартості землі та розміру компенсацій. Соціально-економічний аналіз із застосуванням грошової оцінки земель допомагає в аналізі економічного розвитку регіонів, визначенні рівня життя населення та плануванні соціально-економічних заходів [7, с. 36].

Таким чином, грошова оцінка земель є ключовим інструментом для ефективного управління земельними ресурсами, забезпечення справедливості в податковій системі, сприяння економічному розвитку та захисту прав власників землі.

3.3.1 При обґрунтуванні розміру земельного податку

Відповідно до статті 274 Податкового кодексу України, ставка земельного податку за земельні ділянки, включаючи право власності на земельні частки (паї), які були оцінені, не може перевищувати 3% від їх нормативної грошової

оцінки. Для земель загального користування ця ставка складає не більше 1% від їх нормативної грошової оцінки, для сільськогосподарських угідь вона становить не менше 0,3% і не більше 1% від їх нормативної грошової оцінки, а для лісових земель не перевищує 0,1% від їх нормативної грошової оцінки.

Таблиця 3.1 – Розмір земельного податку на землях різного функціонального використання

Категорії земель за функцією використання	Грошова оцінка,	Розмір земельного податку грн/м ²
	1 грн/м ²	
Рілля	2,62	0,026
Багаторічні насадження	4,18	0,042
Сіножаті	0,92	0,009
Пасовища	0,74	0,007
Землі житлової та громадської забудови	127,93	12,793
Земельні ділянки громадської забудови	171,04	17,104
Землі природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення	16,81	1,681
Земельні ділянки іншого природоохоронного призначення	9,25	0,925
Земельні ділянки оздоровчого призначення	4,17	0,417
Земельні ділянки рекреаційного призначення	44,24	4,424
Землі історико-культурного призначення	8,77	0,877
Землі лісгосподарського призначення	4,63	0,005
Землі водного фонду	1,39	0,139
Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	101,74	10,174
Земельні ділянки транспорту	152,37	15,237
Земельні ділянки зв'язку	44,24	4,424
Земельні ділянки енергетики	44,24	4,424
Земельні ділянки оборони	169,09	16,909

Ставка податку не може перевищувати 12% від нормативної грошової оцінки для земельних ділянок, що знаходяться у постійному користуванні суб'єктів господарювання (окрім державної та комунальної власності).

Згідно таблиці 3.1, найменший податок на земля сільськогосподарського призначення у пасовищ – 0,007 грн/м², а найбільшим у багаторічних насаджень – 0,042грн/м². Серед земель іншого цільового призначення, найменший податок мають землі лісгосподарського призначення 0,005 грн/м², а найбільший податок у земельних ділянках громадської забудови 17,104 грн/м².

3.3.2. При обґрунтуванні розміру орендної плати

Згідно з Податковим кодексом України, розмір орендної плати визначається у договорі оренди, проте щорічна сума оплати не може бути меншою, ніж розмір земельного податку.

Таблиця 3.2 – Розмір орендної плати на землях різного функціонального використання

Категорії земель за функцією використання	Грошова оцінка,	Розмір орендної плати
		грн/м ²
		1 грн/м ²
Рілля	2,62	0,026
Багаторічні насадження	4,18	0,042
Сіножаті	0,92	0,009
Пасовища	0,74	0,007
Землі житлової та громадської забудови	127,93	1,2793
Земельні ділянки громадської забудови	171,04	1,7104
Землі природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення	16,81	0,1681
Земельні ділянки іншого природоохоронного призначення	9,25	0,0925
Земельні ділянки оздоровчого призначення	4,17	0,042
Земельні ділянки рекреаційного призначення	44,24	0,442
Землі історико-культурного призначення	8,77	0,088
Землі лісогосподарського призначення	4,63	0,046
Землі водного фонду	1,39	0,014
Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	101,74	1,017
Земельні ділянки транспорту	152,37	1,524
Земельні ділянки зв'язку	44,24	0,442
Земельні ділянки енергетики	44,24	0,442
Земельні ділянки оборони	169,09	1,691

Для земельних ділянок, які були оцінені, ставка податку встановлюється у розмірі не більше 3% від їх нормативної грошової оцінки. Для земель загального користування ця ставка не перевищує 1% від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь вона становить не менше 0,3% і не більше 1% від їх нормативної грошової оцінки.

Згідно таблиці 3.2, найнижча орендна плата на земля сільськогосподарського призначення у пасовищ – 0,007 грн/м², а найвища у багаторічних насаджень – 0,042 грн/м². Серед земель іншого цільового призначення, найнижчу орендну плату мають землі водного фонду 0,014 грн/м², а найвищу земельні ділянки громадської забудови 1,7104 грн/м².

4. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

4.1. Загальні відомості

Охорона навколишнього середовища є комплексом заходів та стратегій, спрямованих на захист природного середовища від негативного впливу людської діяльності. Вона включає діяльність з охорони повітря, водних ресурсів, ґрунтів, флори та фауни, а також збереження екосистем.

Основні аспекти охорони навколишнього середовища включають контроль забруднення, що передбачає зменшення викидів шкідливих речовин у повітря, воду та ґрунт. Важливим є збереження біорізноманіття, яке охоплює захист видів тварин та рослин і збереження їх середовища існування. Раціональне використання природних ресурсів означає, що відновлювані та невідновлювані ресурси повинні використовуватися з урахуванням їх відновлення. Рециклювання та управління відходами передбачає переробку та повторне використання матеріалів для зменшення кількості відходів. Екологічна освіта та просвітництво спрямовані на підвищення обізнаності населення про важливість охорони навколишнього середовища [17].

В Україні існує система законодавства та органів, що займаються охороною навколишнього середовища. Основними нормативно-правовими актами є Закони України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про екологічну експертизу», «Про охорону атмосферного повітря» та «Про охорону земель».

Серед основних екологічних проблем України можна виділити забруднення повітря, яке спричинене великою кількістю викидів від промислових підприємств та транспорту, а також забруднення водних ресурсів, зокрема через промислові та сільськогосподарські стоки і недостатньо очищені побутові стоки. Вирубка лісів, незаконна та неконтрольована, призводить до зменшення площі лісів. Зміна клімату, зокрема глобальне потепління, впливає на агросектор та природні екосистеми. Недостатньо розвинена система управління твердими побутовими відходами також є значною проблемою.

Державні та громадські організації вживають різноманітні заходи для покращення стану навколишнього середовища. Впроваджуються нові технології очищення промислових викидів, створюються природоохоронні території, такі як заповідники та національні парки, проводяться кампанії з озеленення та лісовідновлення. Підвищується енергоефективність та розвиваються відновлювані джерела енергії. Також реалізуються програми з переробки та утилізації відходів.

Загалом, охорона навколишнього середовища є важливим аспектом сталого розвитку, який вимагає скоординованих зусиль на міжнародному, національному та місцевому рівнях.

4.2 Охорона та раціональне використання ґрунтів

Охорона та раціональне використання ґрунтів є важливою складовою стійкого розвитку та екологічної безпеки. Ґрунти є основою для сільського господарства, лісівництва, природних екосистем і мають ключове значення для збереження біорізноманіття. Вони забезпечують нас продуктами харчування, зберігають воду та поживні речовини, сприяють очищенню води та регулюють клімат. Однак, через антропогенні впливи ґрунти піддаються деградації та забрудненню, що вимагає вжиття заходів для їх охорони та раціонального використання [15, с. 157].

Основні аспекти охорони та раціонального використання ґрунтів включають запобігання ерозії, підвищення родючості, зменшення забруднення, раціональне використання земельних ресурсів, захист біорізноманіття та екологічну освіту. Ерозія є одним з головних факторів деградації ґрунтів, і для її запобігання використовуються методи, як терасування схилів, створення лісових смуг, застосування контурного орання та покривних культур. Підвищення родючості ґрунтів досягається за допомогою внесення органічних та мінеральних добрив, застосування сидератів (зелених добрив), а також правильного чергування культур (сівозміни). Зменшення забруднення ґрунтів передбачає контроль використання пестицидів та інших хімічних речовин, зменшення викидів промислових забруднювачів та рекультивацію забруднених територій. Раціона-

льне використання земельних ресурсів включає планування та управління ними з урахуванням екологічних, економічних та соціальних аспектів, важливо враховувати можливість відновлення ґрунтів і не виснажувати їх понад допустимі межі. Захист біорізноманіття ґрунтів означає збереження природних екосистем, що сприяє збереженню ґрунтової біоти.

В Україні існує система законодавства, що регулює охорону та раціональне використання ґрунтів. Основними нормативно-правовими актами є Закон України "Про охорону земель" та Земельний кодекс України. Державні органи, такі як Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, здійснюють контроль та координацію заходів з охорони ґрунтів. Загалом, охорона та раціональне використання ґрунтів є необхідними для забезпечення продовольчої безпеки, збереження природних ресурсів та сталого розвитку. Це вимагає комплексного підходу, скоординованих зусиль з боку держави, науковців, аграріїв та громадськості.

4.3 Охорона та раціональне використання водних ресурсів

Охорона та раціональне використання водних ресурсів є важливими аспектами сталого розвитку та екологічної безпеки. Вода є необхідною для життя, сільського господарства, промисловості та природних екосистем. Вона забезпечує збереження біорізноманіття, регулює клімат, підтримує гідрологічний баланс та сприяє економічному розвитку. Проте через антропогенні впливи, такі як забруднення, надмірне використання та зміни клімату, водні ресурси піддаються деградації, що вимагає впровадження ефективних заходів для їх охорони та раціонального використання.

Для забезпечення чистоти водних ресурсів необхідно контролювати викиди шкідливих речовин від промислових підприємств, сільськогосподарських об'єктів та побутових стоків. Застосування сучасних технологій очищення води, створення очисних споруд та впровадження стандартів якості води є ключовими кроками для зменшення забруднення. Раціональне використання водних ресурсів передбачає ефективне управління водними запасами, запобігання їх виснаженню та забезпечення збалансованого водокористування. Це включає

впровадження водозберігаючих технологій, модернізацію інфраструктури та раціональне планування водокористування в сільському господарстві, промисловості та побуті.

Важливим аспектом є відновлення та збереження природних водних екосистем, таких як річки, озера, водосховища та болота, що сприяє збереженню біорізноманіття та підтримці екологічного балансу. Реалізація заходів з відновлення деградованих водних об'єктів, зокрема, рекультивація забруднених водойм, відновлення водних рослин та запобігання замуленню русел, є важливою складовою охорони водних ресурсів. Крім того, захист водних ресурсів передбачає боротьбу зі змінами клімату, які впливають на водний баланс, а також адаптацію до нових кліматичних умов.

Екологічна освіта та просвітництво відіграють ключову роль у підвищенні обізнаності населення про важливість охорони водних ресурсів. Інформування про екологічно безпечні практики водокористування, раціональне споживання води та збереження водних екосистем сприяє формуванню екологічної свідомості у суспільстві. Законодавча база України також регулює охорону та раціональне використання водних ресурсів. Основними нормативно-правовими актами є Водний кодекс України та Закон України "Про питну воду та питне водопостачання". Державні органи, такі як Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, здійснюють контроль та координацію заходів з охорони водних ресурсів.

4.4 Охорона атмосферного повітря

Охорона атмосферного повітря є критично важливою для здоров'я людини, збереження екосистем та боротьби зі змінами клімату. Забруднення повітря викликається антропогенними факторами, такими як викиди промислових підприємств, транспортні засоби, спалювання викопного палива та сільськогосподарські практики. Ці викиди містять шкідливі речовини, включаючи оксиди азоту, діоксид сірки, леткі органічні сполуки, важкі метали та тверді частки, що негативно впливають на довкілля та здоров'я людей.

Для зменшення забруднення повітря необхідно впроваджувати сучасні технології очищення викидів на промислових підприємствах, зокрема, використання фільтрів, скрубєрів та каталітичних нейтралізаторів. Розвиток альтернативних джерел енергії, таких як сонячна, вітрова та гідроенергія, сприяє зменшенню викидів парникових газів та забруднюючих речовин. Важливим є також зменшення використання викопного палива та перехід на екологічно чисті види транспорту, такі як електромобілі та громадський транспорт.

Реалізація заходів з озеленення міст і сіл, створення парків та зелених зон сприяє поліпшенню якості повітря, оскільки рослини поглинають шкідливі речовини та виділяють кисень. Контроль за спалюванням відходів, зокрема, заборона на спалювання листя та сміття, також є важливою складовою охорони атмосферного повітря [22].

В Україні існує система законодавства, що регулює охорону атмосферного повітря. Основними нормативно-правовими актами є Закон України "Про охорону атмосферного повітря" та відповідні підзаконні акти. Державні органи, такі як Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, здійснюють контроль за дотриманням екологічних норм та стандартів, а також координують заходи з охорони повітря.

4.5 Охорона рослинного і тваринного світу

Охорона тваринного та рослинного світу є важливою складовою збереження біорізноманіття та підтримки екологічної рівноваги. Тварини та рослини виконують критичні екологічні функції, такі як запилення, регуляція клімату, очищення повітря та води, а також забезпечення харчових ресурсів для людей та інших організмів. Проте антропогенні впливи, такі як вирубка лісів, забруднення середовища, зміна клімату та надмірна експлуатація природних ресурсів, ставлять під загрозу існування багатьох видів.

Для охорони тваринного та рослинного світу важливим є створення та підтримка природоохоронних територій, таких як заповідники, національні парки та заказники. Ці території забезпечують збереження природних екосистем та надають можливості для досліджень і моніторингу біорізноманіття. Віднов-

лення деградованих екосистем, включаючи реабілітацію лісів, водно-болотних угідь та степових екосистем, також сприяє збереженню видів.

Ефективне управління природними ресурсами, зокрема контроль за полюванням, рибальством та заготівлею лісу, має важливе значення для збереження популяцій тварин та рослин. Введення суворих квот на вилов та заготівлю, боротьба з браконьєрством і нелегальною торгівлею дикими тваринами та рослинами є необхідними заходами.

Екологічна освіта та просвітництво відіграють важливу роль у формуванні екологічної свідомості та відповідального ставлення до природи. Інформування населення про значення збереження біорізноманіття, впровадження програм з екологічного виховання у школах та підтримка громадських ініціатив сприяють охороні тваринного та рослинного світу.

5. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 Аналіз стану охорони праці та цивільної оборони

Система управління охороною праці (СУОП) підприємства є невід'ємною частиною загальної системи управління виробництвом. Вона ґрунтується на сукупності взаємопов'язаних соціально-економічних, науково-технічних, організаційно-правових заходів, що спрямовані на забезпечення безпеки, збереження здоров'я і працездатності працівників під час їх трудової діяльності.

Основні принципи СУОП відповідно до Закону України «Про охорону праці»:

Пріоритет життя і здоров'я працівників над виробничими результатами: Захист здоров'я і життя працівників має пріоритетне значення перед економічними інтересами підприємства.

Повна відповідальність власників: Власники підприємства несуть повну відповідальність за створення безпечних та нешкідливих умов праці.

Комплексне вирішення завдань охорони праці: Завдання охорони праці вирішуються на основі розроблених комплексних заходів.

Економічна зацікавленість у безпечному виробництві: Працівники мають бути економічно зацікавлені у підтриманні безпечних умов праці.

Відповідність заходів охорони праці рівню потенційних небезпек: Заходи та засоби охорони праці повинні відповідати рівню потенційних небезпек на виробничих об'єктах та фактичному стану умов праці.

Контроль за станом охорони праці:

На території Новокропивницької сільської ради здійснюється контроль за станом охорони праці, що є основним заходом у виявленні потенційних виробничих небезпек на робочих місцях, порушень працівниками чинних норм і правил, а також обов'язків посадових осіб з охорони праці [14, с. 43].

Для кожного виробничого об'єкта, залежно від його специфіки, рівня виробничих небезпек та умов праці, визначаються:

- види контролю: встановлюються конкретні види контролю для кожного об'єкта;

- посадові особи: призначаються відповідальні особи, що здійснюють контроль;
- об'єкти контролю: визначаються конкретні об'єкти, які підлягають контролю;
- порядок і періодичність контролю: встановлюються правила та частота проведення контролю;
- обсяг і вид вихідної інформації: визначаються дані, які необхідно збирати та аналізувати.

Роль служби охорони праці. Служба охорони праці підприємства відіграє важливу роль у функціонуванні СУОП. Вона не лише виконує певні обов'язки щодо охорони праці, але й здійснює виявлення та аналіз потенційних небезпек і шкідливостей.

Таким чином, ефективне функціонування СУОП сприяє підвищенню безпеки на робочих місцях, збереженню здоров'я працівників та покращенню умов праці на підприємствах.

Розробка та впровадження заходів для покращення умов праці та запобігання аварійності і травматизму в рамках функціонування СУОП базується на обліку, аналізі та оцінці отриманої інформації про стан охорони праці на робочих місцях, а також на стані будівель, споруд, шляхів та інших виробничих об'єктів. Інформація про стан охорони праці на підприємстві надходить з таких джерел:

- акти про нещасні випадки. Паспорти санітарно-технічного стану, умови праці цехів та карти умов праці на робочих місцях;
- журнали перевірки стану умов та безпеки праці у виробничих підрозділах;
- акти розслідування аварій, пожеж та інших інцидентів;
- приписи органів державного нагляду;
- документи про планування роботи з охорони праці та навчання;
- документи про технічний огляд машин, устаткування, пристроїв;
- пропозиції органів громадського контролю.

Узагальнені дані атестації робочих місць по всьому підприємству готуються службою охорони праці згідно з встановленими на підприємстві термінами і порядком. Ці дані розглядаються на всіх рівнях виробництва керівниками виробничих підрозділів, головними спеціалістами та власниками підприємства. Вони є основою для розробки комплексних заходів, спрямованих на досягнення встановлених нормативів з охорони праці.

Служба охорони праці, виконуючи свої обов'язки, постійно контролює дотримання працівниками вимог нормативно-правових актів з охорони праці, включаючи адміністративно-громадський контроль, який проводиться у складі відповідної комісії.

До виконання топографо-геодезичних робіт допускаються лише ті особи, які пройшли навчання з безпеки праці та отримали інструктаж на робочому місці щодо конкретних видів робіт. Всі види інструктажів з техніки безпеки повинні проводитися згідно з чинними стандартами і нормативними документами у сфері охорони праці [14, с. 79].

Основне завдання охорони праці на території сільської ради полягає у створенні і підтриманні здорових та безпечних умов праці на виробництві. Досягти цього можна за рахунок:

- організації навчання працівників з охорони праці;
- забезпечення безпечних умов експлуатації виробничого обладнання, технічних засобів, будівель і споруд, а також виробничих процесів;
- нормалізації санітарно-гігієнічних умов праці;
- забезпечення працівників засобами індивідуального захисту;
- дотримання оптимальних режимів праці і відпочинку;
- проведення професійного відбору за окремими спеціальностями.

5.2 Проект заходів з покращення умов і безпеки праці при виконанні топографо-геодезичних та землепорядних робіт

Проект заходів з покращення умов праці, техніки безпеки та пожежної безпеки при виконанні топографо-геодезичних робіт

До початку польових робіт на підприємствах, в експедиціях і польових партіях повинні бути повністю вирішені організаційно-технічні питання, а саме:

Забезпечення польових підрозділів всім необхідним: Це включає транспортні засоби, матеріали, інструменти, спорядження, медичні засоби та продовольство на весь польовий сезон, а також їх доставку до місць робіт.

Організація та облаштування польових баз і підбаз. Польові бази мають бути облаштовані з урахуванням природно-кліматичних умов району робіт.

Розробка календарних планів і маршрутів пересування бригад: Враховуючи час проведення робіт і місцеві природно-кліматичні умови, необхідно скласти схеми пересування бригад по ділянках робіт, включаючи місця переправ через річки, інші водні перешкоди, важкопрохідні ділянки та ділянки підвищеної небезпеки.

Визначення складу польових підрозділів: Затвердження складу польових підрозділів, призначення керівників робіт (бригад), а також відповідальних осіб за експлуатацію транспортних засобів, бурових установок, механізмів та іншого обладнання [14, с. 166].

Розробка планів заходів щодо охорони праці та пожежної безпеки: Планування заходів з охорони праці та пожежної безпеки на період організації та проведення польових робіт, визначення термінів завершення робіт і порядку повернення працівників на бази партій і експедицій.

При підготовці до польових робіт слід передбачити розробку оптимальних маршрутів пересування бригад по ділянці, враховуючи всі доступні дані про наявність доріг, мостів, поромних переправ, пристаней, лісових ділянок, лісових кордонів, хатинок тощо. Для цього можна використовувати матеріали аерофотозйомок, відомості лісгоспів, інших організацій та місцевих рад.

При проведенні топографо-геодезичних робіт підвищеної небезпеки необхідно керуватися чинними нормативно-технічними документами з безпеки праці та правилами з техніки безпеки відповідних організацій, а також стандартами ССБП та іншими вимогами безпеки.

Забороняється проведення топографо-геодезичних робіт без відповідного дозволу та неухвалення належних запобіжних заходів поблизу повітряних та кабельних ліній електрозв'язку, нафто- і газопроводів, лісопожежних зон, залізниць та інших об'єктів підвищеної небезпеки, що становлять загрозу для життя і здоров'я працюючих.

Першим етапом будь-якого топографо-геодезичного виробництва є польові землевпорядні розвідки, що включають такі види робіт:

- підготовчі організаційно-технічні роботи;
- навантажувально-розвантажувальні та транспортні роботи;
- рекогносцирування геодезичних пунктів;
- закладання центрів, марок, реперів, побудова нових та знесення непридатних геознаків;
- спостереження на пунктах триангуляції та робота зі світло- та радіодалекомірами, електронними тахеометрами та іншими приладами;
- встановлення віх та щогл, зйомка підземних інженерно-технічних комунікацій та інших.

Польові топографо-геодезичні роботи відрізняються від інших робіт такими специфічними особливостями:

- працівники землевпорядних партій перебувають в експедиції протягом усього польового сезону, що призводить до невід'ємного зв'язку праці та побуту;
- процес польових розвідок пов'язаний з численними травмонебезпечними факторами;
- роботи часто виконуються у складних кліматичних і топологічних умовах.

Усі види польових топографо-геодезичних робіт мають виконуватися відповідно до вимог з техніки безпеки, що визначені у відповідних технічних інструкціях та проектах. У важкодоступних районах під час зимового періоду проведення робіт можливе лише з дозволу керівництва підприємства за умови забезпечення відповідних умов праці.

Проведення робіт на відкритому повітрі при температурі нижче $-25\text{ }^{\circ}\text{C}$ заборонено, а на верху геодезичних знаків і різних монтажних конструкцій при температурі нижче $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$ допускається лише за спеціальним регламентом праці.

Перед початком польових робіт керівництво експедицій та польових бригад повинно інформувати місцеві органи влади. При роботі на території лісових районів необхідно узгодити з місцевими лісгоспами маршрути руху бригад, зазначити найбільш вогнебезпечні зони та визначити порядок дій у разі пожежі.

У пожежонебезпечний період керівники експедицій та польових бригад повинні мати ділові контакти з лісгоспами для оперативного отримання інформації про пожежі та можливі небезпеки. У разі загрози життю людей проведення робіт у таких районах повинно бути припинено, а працівникам повинні бути надані відповідні інструкції та заходи безпеки. Робіт у таких районах повинно бути припинено, а працівникам повинні бути надані відповідні інструкції та заходи безпеки. Усі ці заходи спрямовані на забезпечення безпеки та здоров'я працівників під час виконання топографо-геодезичних робіт та попередження надзвичайних ситуацій.

Перед початком польових робіт важливо ретельно ознайомити персонал з правилами безпечної роботи у пожежонебезпечних районах та навчити їх правильної поведінки під час гасіння лісових пожеж у складних умовах. Також потрібно планувати та вживати заходів для швидкої евакуації бригад із зон пожежної небезпеки до безпечних місць.

Для ефективного керівництва польовими роботами в умовах лісів, гір, водойм та інших важкодоступних місцевостей, а також у віддалених обжитих районах, відстань від яких перевищує 5 км до пунктів державного телефонного зв'язку, необхідно забезпечити польові партії та бригади радіостанціями або мобільним телефонним зв'язком для надійного двостороннього зв'язку між ними та базою експедиції.

Для регулювання трудових відносин між працівниками та керівниками польових груп протягом польового сезону слід установити тимчасові правила

внутрішнього трудового розпорядку для баз, груп та експедицій, які затверджуються керівництвом експедиції за узгодженням з профспілковим комітетом.

Щоб уникнути зайвих водних переправ, учасники робіт (бригади та партії) повинні прокладати маршрути переважно за напрямком річок та меж водоймищ.

У малонаселених і важкодоступних районах всі польові бригади повинні мати аварійний запас продуктів, а також стандартний запас харчових товарів, кількість яких встановлюється керівництвом підприємства за узгодженням з профкомом, залежно від конкретних умов та місця роботи.

Під час підготовки до польових робіт керівники підприємств та експедицій повинні співпрацювати з місцевими санітарно-епідеміологічними органами для визначення епідемічних очагів та зон поширення кліщового енцефаліту. Усі працівники, інженерно-технічний персонал та студенти-практиканти, які відправляються на польові роботи в ці райони, повинні пройти обов'язкові протиепідемічні та профілактичні щеплення відповідно до встановленого Міністерством охорони здоров'я порядку і бути підготовленими до заходів особистої профілактики від ураження кліщовим енцефалітом.

Під час виконання робіт у районах, де можливий напад диких звірів, польові бригади отримують вогнепальну зброю. Ця зброя закріплюється за керівником бригади, при умові отримання персонального дозволу на носіння та застосування її від місцевих органів міліції [14, с. 212].

У малонаселених і важкодоступних районах кожен працівник повинен мати особистий набір для першої допомоги, олівець, папір, компас, а також індивідуальний запас продовольства, включаючи харчові концентрати, сірники, ніж, рибальські приладдя для лову риби. Керівник бригади перевіряє наявність необхідних засобів у кожного працівника.

Перед початком польових робіт на території сільської ради необхідно провести організаційно-технічні заходи для створення безпечних і здорових умов праці під час виконання цих робіт. Особливу увагу слід приділяти робочому і технічному проектуванню робіт на підставі інформації про райони розташування об'єктів. При складанні робочих і технічних проектів слід розробля-

ти варіанти організації робіт, що забезпечують максимальну безпеку та оптимальні умови праці і побуту. Затвердження складених проектів виконання польових робіт здійснюється головним інженером експедиції або підприємства в залежності від мети і важливості об'єкта. Акт перевірки готовності бригади до виїзду на польові роботи підтверджується начальником експедиції. Для активізації роботи з охорони праці в підрозділах підприємства призначаються громадські інспектори з охорони праці.

ВИСНОВОК

Використання матеріалів державного земельного кадастру для визначення грошової оцінки земель різного цільового призначення відіграє ключову роль у керуванні земельними ресурсами. Державний земельний кадастр містить детальну інформацію про правовий статус, площу, розташування, категорію та цільове призначення земельних ділянок, що є основою для здійснення грошової оцінки. Ця оцінка необхідна для розрахунку податкових зобов'язань, проведення угод купівлі-продажу, оренди, встановлення розміру компенсацій при вилученні земель для громадських потреб та інших операцій із землею.

Грошова оцінка земель враховує ринкові умови, що залежать від цільового призначення ділянки, наприклад, для житлового будівництва, сільськогосподарського використання, промисловості чи комерції. Використання кадастрових даних дозволяє проводити точну та об'єктивну оцінку вартості земельних ділянок, що забезпечує справедливий розподіл податкового навантаження та раціональне використання земельних ресурсів.

Також точна грошова оцінка земель є важливою для прозорості ринку землі, залучення інвестицій, розвитку інфраструктури та підтримки стабільного економічного зростання. Таким чином, використання матеріалів державного земельного кадастру є основоположним для грошової оцінки земель різного цільового призначення, що сприяє ефективному управлінню земельними ресурсами та розвитку країни в цілому.

У дипломній роботі на прикладі села Катериничі проведена грошова оцінка земель відповідно до Методики і Порядку грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів.

Катериничі – село розміщене на території Комарнівської міської ради, Львівського району Львівської області. Село розташоване відстані 42 км від обласного центру - м. Львова.

Згідно плану територія с. Катериничі складає 143,5628 га. Чисельність постійного населення с. Катериничі складає 232 людини.

При визначенні грошової оцінки земель в основу с. Катериничі покладено рентний дохід, який створюється функціональним використанням земельних ділянок і їх місце розташуванням у загальнодержавній, регіональній і місцевій системі виробництва і розселення, а також благоустроєм і якістю їх території.

Грошова оцінка земель населеного пункту проводиться у три етапи. На першому етапі визначена базова вартість одного квадратного метра земель населеного пункту; на другому – за економіко-планувальними зонами; на останньому етапі визначена вартість одного квадратного метра земельної ділянки певного функціонального використання з урахуванням локальних чинників у межах економіко-планувальних зон

Для визначення витрат на освоєння та облаштування території, в розрахунку на 1 м², прийнято оціночну територію, яка дорівнює площі забудованих земель населеного пункту у встановлених межах.. При визначенні базової вартості забудованих земель до оціночної території не були включені відкриті землі без рослинного покриву, зелені насадження загального користування, болота, внутрішні води та сільськогосподарські землі, вулиці без твердого покриття.

Наступною стадією виконання оцінки земель є економіко-планувальне зонування території села – об'єднання оціночних районів в три економіко-планувальні зони. Здійснюється це з метою узагальнення результатів оцінки території окремих оціночних районів та виділення однотипних за споживчими якостями і функціональним використанням зон. При об'єднанні трьох оціночних районів в економіко-планувальні зони, враховувалась дія трьох факторів: суміжність районів; переважно однотипне функціональне використання; близькість значення індексу Іі.

Основною таксономічною одиницею для визначення грошової оцінки земель прийнято оціночний район певної економіко-планувальної зони населеного пункту. В межах оціночного району оцінюються всі землі в залежності від їх функціонального використання та місця розташування.

Згідно проведених вирахунків, вартість одного м² земель населеного пункту у розрізі груп функціонального використання становить: житлової та громадської забудови 127,93 грн/м², громадського (комерційного) використання – 171,04 грн/м², оборони – 169,09 грн/м², транспорту – 152,37 грн/м², транспорту – 152,37 грн/м², енергетики – 44,24 грн/м², водного фонду – 1,39 грн/м², рекреаційного призначення – 44,24 грн/м²,

природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення – 16,81 грн/м², іншого природоохоронного призначення – 9,25 грн/м², оздоровчого призначення – 4,17 грн/м², історико-культурного призначення – 8,77 грн/м², лісогосподарського призначення – 4,63 грн/м², ріллі – 2,62 грн/м², багаторічних насаджень – 4,18 грн/м², сіножатей – 0,92 грн/м², пасовищ – 0,74 грн/м².

Дані грошової оцінки земель мають широке застосування. Зокрема, дані грошової оцінки земель використані нами при обґрунтуванні розміру земельного податку та орендної плати у розрізі земель різного функціонального використання.

Розроблено питання охорони навколишнього середовища, охорони праці.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК

1. Автоматизація державного земельного кадастру : підручник / Ступень М. Г., Курильців Р. М., Радомський С. С., Таратула Р. Б.. Львів, 2011. 312 с.
2. Дикаль С.А., Зима О.Є. Безпека в галузі та надзвичайних ситуаціях. Університетський курс. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2015. 273 с.
3. Земельний кадастр: підручник / Ступень М.Г., Микула О.Я., Левейкіна Є.С. та ін.; за заг. ред. М.Г. Ступеня. Львів, 2011. 309.
4. Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001р. за № 2768-III. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#n1824>.
5. Кадастр населених пунктів: підручник / Ступень М.Г., Гулько Р.Й., Микула О.Я, Шпик Н.Р. Львів: «Новий Світ – 2000», 2004. 392 с.
6. Лихогруд М. Законодавча та нормативно–методична база грошової оцінки земель в Україні [Електронний ресурс]. URL: www.geomatica.kiev.ua/training/Plan_Val_Tax/chapter_103.html.
7. Микула О., Сусак Т. Удосконалення методики нормативної грошової оцінки земельних лісових ділянок. Вісник ЛНУП. Серія: Архітектура та будівництво, 2023. № 24. С. 184-192.
8. Микула О., Шпик Н. Аспекти запровадження нової методики нормативної грошової оцінки земельних ділянок. Вісник ЛНУП. Серія: Архітектура та будівництво, 2022. № 23. С. 167-162.
9. Нестеренко Г.Б. Нормативна грошова оцінка земель в динаміці часу на прикладі м. Львова. Ефективні технології і конструкції в будівництві та архітектура села: тези доповідей VI Міжнародної науковотехнічної конференції, Дубляни, 8-9 червня. Львів: ЛНУП, 2023. 105 с. Видавництво «ННВК АТБ» – С. 89-92.
10. Нестеренко Г.Б. Оцінка та оподаткування операцій продажу (обміну) нерухомого майна. Вісник ЛНУП. Серія: Архітектура та будівництво, 2023. № 24. С. 214-221.

11. Оцінка нерухомого майна: підручник / Олександр Драпіковський, Ірина Іванова, Світлана Смольнікова. За заг. ред. Володимир Шалаєв. К.: АртЕкономі, 2023. 432 с.
12. Оцінка земель: підручник / Ступень М.Г., Микула О.Я., Радомський С.С. та ін.; за заг. ред. М.Г.Ступеня. К.: Агроосвіта, 2014. 373 с.
13. Оцінка земель населених пунктів потребує оновлення кожні 5-7 років. База даних «Агенція інформації та аналітики». URL: https://galinfo.com.ua/news/otsinka_zemel_naselenyh_punktiv_potrebuie_onovlennya_ko_zhni_57_rokiv_397885.html/
14. Охорона праці в галузі сільського господарства (землевпорядкування, геодезія): навч. посіб. / І.П. Пістун, А.П. Березовецький, Ю.О. Ковальчук. Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. 375 с.
15. Природні ресурси України: навч. посіб. / Гнатів П. С. та ін. Львів: Камула, 2012. 216с.
16. Про державний земельний кадастр: Закон України від 04.06.2017 р. за № 3613-17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>
17. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України від 28.12.2015 р. за №963-15. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/963-15>
18. Про затвердження Методики нормативної грошової оцінки земельних ділянок: Постанова Кабінету Міністрів України від 3.11.2021 р. за № 1147. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1147-2021-%D0%BF#Text>
19. Про затвердження технічної документації з нормативної грошової оцінки земель м. Львова: Ухвала від 30.06.2016 р. за № 631. База даних «Львівська міська рада». URL: [https://www8.city-adm.lviv.ua/inTEAM/Uhvaly.NSF/\(SearchForWeb\)/8DDDF2A7985701D0FC2257DB90048FECC?OpenDocument](https://www8.city-adm.lviv.ua/inTEAM/Uhvaly.NSF/(SearchForWeb)/8DDDF2A7985701D0FC2257DB90048FECC?OpenDocument).
20. Про індексацію нормативної грошової оцінки земель за 2022 рік. База даних «Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру». URL: <https://land.gov.ua/pro-indeksatsiiu-normatyvnoi-hroshovoi-otsinky-zemel-za-2022-rik/>

21. Про охорону земель : Закон України від 19.06.2003 р. за 962-IV.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15#Text>
22. Про охорону навколишнього середовища : Закон України від 25.06.1991р. за № 1264-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
23. Про оцінку земель : Закон України від 11.12.2003 р. за 1378-IV
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>
24. Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність : Закон України від 23.12.1998 р. за № 353-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-14#Text>
25. Таратула Р., Лапшій М.-О. Дослідження методів оцінки нерухомості в Україні. Вісник ЛНУП. Серія: Архітектура та будівництво, 2022. № 23. С. 140-143.
26. Таратула Р., Судовий М. Сучасний стан та розвиток землеустрою. Вісник ЛНУП. Серія: Архітектура та будівництво, 2022. № 23. С. 134-137.
27. Теоретичні основи державного земельного кадастру : навч посібник / Ступень М. Г., Гулько Р. Й., Микула О. Я., Шпик Н. Р. Львів : “Новий світ – 2000”, 2006. 336 с.
28. Третяк А.М. Концептуальні засади розвитку багатофункціональної моделі земельного кадастру в Україні. Землевпорядний вісник. 2014. №4. С.22 –

Додаток А. – Критерії бальної оцінки економічної цінності оціночних районів

Критерії оцінки економічної цінності	Бальна оцінка та примірний опис критерію економічної цінності оціночного району				
	5 балів	4 бали	3 бали	2 бали	1 бал
Основні критерії					
Близькість до центру громади	у центрі громади	суміжний із центром громади, віддаленість від центру громади до 15 хвилин пішохідної доступності або до 5 хвилин на автомобілі	черезсмужний із центром громади, віддаленість від центру громади до 15 хвилин на автомобілі	черезсмужний із центром громади, віддаленість від центру громади до 30 хвилин на автомобілі	черезсмужний із центром громади, віддаленість від центру громади до 1 години і більше на автомобілі
Близькість до виїзду на автомобільну дорогу районного, обласного та державного значення	виїзд на автомобільну дорогу	віддаленість виїзду на автомобільну дорогу до 15 хвилин пішохідної доступності або до 5 хвилин на автомобілі	віддаленість виїзду на автомобільну дорогу до 15 хвилин на автомобілі	віддаленість виїзду на автомобільну дорогу до 30 хвилин на автомобілі	віддаленість виїзду на автомобільну дорогу понад 30 хвилин на автомобілі
Близькість до автовокзалу (автостанції) та/або залізничного вокзалу (станції)	розміщено автовокзал (автостанцію) та/або залізничний вокзал (станції)	віддаленість від автовокзалу (автостанції) та/або залізничного вокзалу (станції) до 15 хвилин пішохідної доступності або до 5 хвилин на автомобілі	віддаленість від автовокзалу (автостанції) та/або залізничного вокзалу (станції) до 15 хвилин на автомобілі	віддаленість від автовокзалу (автостанції) та/або залізничного вокзалу (станції) до 30 хвилин на автомобілі	віддаленість від автовокзалу (автостанції) та/або залізничного вокзалу (станції) понад 30 хвилин на автомобілі
Забрудненість повітря і ґрунтів, наявність акустичного та електро-магнітного забруднення	відсутні	наявний прояв одного з видів забруднення до 25 відсотків району	наявний прояв одного виду забруднення від 25 до 50 відсотків району	наявний прояв менш двох видів забруднення від 25 до 50 відсотків району	наявний прояв не менш двох видів забруднення більше 50 відсотків району
Забезпеченість зеленими насадженнями, водними об'єктами та місцями масового відпочинку населення	забезпечений зеленими насадженнями, водними об'єктами більш як 50 відсотків району, наявні місця масового відпочинку населення	забезпечено зеленими насадженнями, водними об'єктами від 25 до 50 відсотків району	забезпечено зеленими насадженнями, водними об'єктами до 25 відсотків району	наявні зелені насадження або водні об'єкти	наявні незначні та поодинокі зелені насадження
Складність інженерно-геологічних та фізико-географічних територіальних умов (наявність ярів, крутосхилів, підтоплення тощо)	відсутні	наявні незначні та поодинокі прояви одного із видів фактора до 25 відсотків району	наявний прояв одного із видів фактора від 25 до 50 відсотків району	наявний прояв менш двох видів фактора від 25 до 50 відсотків району	наявний прояв не менш двох видів фактора забруднення більше 50 відсотків району
Забезпеченість інженерною інфраструктурою (електро-, газо-, водопостачання та водовідведення)	забезпечений усіма видами інженерної інфраструктури	забезпечений не менш як трьома видами інженерної інфраструктури	забезпечений не менш як двома видами інженерної інфраструктури	забезпечено не менш як одним видом інженерної інфраструктури	інженерна інфраструктура відсутня
Забезпеченість соціальною інфраструктурою (заклади освіти та охорони здоров'я)	наявні всі види соціальної інфраструктури (школа, дошкільний дитячий заклад, лікарня або поліклініка)	відсутня частина видів соціальної інфраструктури, наявні у суміжному оціночному районі, віддаленість до 15 хвилин пішохідної доступності (до 500 метрів)	відсутня частина видів соціальної інфраструктури, наявні у суміжному земельно-оціночному районі, віддаленість до 30 хвилин пішохідної доступності (до 1000 метрів)	відсутні всі види соціальної інфраструктури, наявні у суміжному земельно-оціночному районі, віддаленість до 30 хвилин пішохідної доступності (до 1000 метрів)	відсутні всі види соціальної інфраструктури та відсутня пішохідна доступність до неї
Додаткові критерії					
Містобудівна привабливість території (маловничість ландшафту, престижність умов проживання тощо)	дуже висока	висока	середня	низька	відсутня

Додаток В. – Граничні максимальні значення коефіцієнтів, які характеризують зональні фактори місцеположення земельної ділянки (Км₄)

Чисельність населення у населеному пункті, що є адміністративним центром територіальної громади	Граничне максимальне значення коефіцієнтів, які характеризують зональні фактори місця розташування земельної ділянки (Км ₄)
До 20 тис. осіб	1,5
Від 20 до 50 тис. осіб	2
Від 50 до 100 тис. осіб	2,5
Від 100 до 250 тис. осіб	3
Від 250 до 500 тис. осіб	3,5
Від 500 до 1000 тис. осіб	4
Від 1000 до 1500 тис. осіб	5
Понад 1500 тис. осіб	7

Додаток Б. – Визначення коефіцієнта, який характеризує зональні фактори місця розташування земельної ділянки (Км₄)

№	Назва фактору/(вага фактору)	Оціночні райони		
		1	2	3
1	Близькість до центру громади / (0,13)	3	3	3
2	Близькість до виїзду на автомобільну дорогу районного, обласного та державного значення / (0,12)	3	3	3
3	Близькість до автовокзалу (автостанції) та/або залізничного вокзалу (станції) / (0,10)	3	3	3
4	Забрудненість повітря і ґрунтів, наявність акустичного та електро-магнітного забруднення / (0,11)	5	5	5
5	Забезпеченість зеленими насадженнями, водними об'єктами та місцями масового відпочинку населення / (0,10)	2	1	1
6	Складність інженерно-геологічних та фізико-географічних територіальних умов (наявність ярів, крутосхилів, підтоплення тощо) / (0,11)	4	3	3
7	Забезпеченість інженерною інфраструктурою (електро-, газо-, водопостачання та водовідведення) / (0,12)	3	1	1
8	Забезпеченість соціальною інфраструктурою (заклади освіти та охорони здоров'я) / (0,10)	1	1	1
9	Містобудівна привабливість території / (0,11)	4	2	2
	Всього	3,140	2,470	2,470
	Середній по селу	2,693		
	КМ ₄	1,166	0,917	0,917

Додаток Д. – Відомості про величину нормативів капіталізованого рентного доходу

Нормативи капіталізованого рентного доходу для земель житлової та громадської забудови, земель рекреаційного призначення, земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення (Нрд), а також для земельних ділянок, які не віднесені до категорії земель за основним цільовим призначенням на 1 січня 2020 року

Чисельність населення у населеному пункті, що є адміністративним центром територіальної громади	Норматив капіталізованого рентного доходу, гривень за кв. метр
Менше 0,2 тис. осіб	58
Від 0,2 до 0,5 тис. осіб	70
Від 0,5 до 1 тис. осіб	76
<u>Від 1 до 5 тис. осіб</u>	<u>87</u>
Від 5 до 20 тис. осіб	133
Від 20 до 50 тис. осіб	196
Від 50 до 100 тис. осіб	268
Від 100 до 250 тис. осіб	344
Від 250 до 500 тис. осіб	386
Від 500 до 1000 тис. осіб	576
Від 1000 до 1500 тис. осіб	639
Більше 1500 тис. осіб	1302

Додаток Е. – Нормативи капіталізованого рентного доходу для земель сільськогосподарського призначення, земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, земель оздоровчого призначення, земель історико-культурного призначення, земель лісогосподарського призначення та земель водного фонду (Нрд) на 1 січня 2020 року

Категорія земель	Норматив капіталізованого рентного доходу, гривень за гектар
Землі сільськогосподарського призначення	27 520
Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення	73 815
Землі оздоровчого призначення	47 081
Землі історико-культурного призначення	74 566
Землі лісогосподарського призначення	5976
Землі водного фонду	13 210

Додаток Є. – Коефіцієнт, який враховує розташування громади в межах зони впливу великих міст (Км1)

Місто, що формує зону впливу	Об'єднані територіальні громади, що входять до зони впливу	Коефіцієнт, який характеризує розташування громади в межах зони впливу великих міст (Км1)
Львів	Бібрська міська, Великолюбінська селищна, Глинянська міська, Городоцька міська, Давидівська сільська, Жовківська міська, Жовтанецька сільська, Зимноводівська сільська, Кам'янка-Бузька міська, <u>Комарнівська міська</u> , Куликівська селищна, Львівська міська (без м. Львова), Мурованська сільська, Новояричівська селищна, Оброшинська сільська, Підберіцівська сільська, Пустомитівська міська, Сокильницька сільська, Солонківська сільська, Щирецька селищна Львівського району, Івано-Франківська селищна Яворівського району Львівської області	1,2

Додаток Ж. – Коефіцієнт, який враховує курортно-рекреаційне значення населених пунктів (Км2)

Населені пункти, що мають курортно-рекреаційне значення	Коефіцієнт, який враховує курортно-рекреаційне значення населених пунктів (Км2)
Село Кваси Рахівського району, селище міського типу Чинадійово, села Поляна, Голубине Мукачівського району, села Шаян, Сойми Хустського району Закарпатської області, місто Яремче, селище міського типу Ворохта, села Микуличин, Татарів, Яблуниця Надвірнянського району, села Новий Мізунь, Мислівка Калуського району, село Шешори Львівського району, село Черче Івано-Франківського району Львівської області, місто Трускавець, селище міського типу Східниця, села Модричі, Опака Дрогобицького району, селища міського типу Великий Любінь, Брюховичі Львівського району, міста Моршин, Сколе, селища міського типу Верхне Синьовидне, Славське, села Гребенів, Корчин, Лисовичі Стрийського району, села Смеречка, Розлуч Самбірського району, селища міського типу Івано-Франкове, Немирів, Шкло Яворівського району Львівської області	2,3

Додаток 3. – Коефіцієнти, які враховують цільове призначення земельної ділянки (Кцп)

Коефіцієнт, який враховує цільове призначення земельної ділянки (Кцп)

Код згідно з КВЦПЗ		Цільове призначення земельної ділянки	Коефіцієнт, який враховує цільове призначення земельної ділянки (Кцп)
розділ	підрозділ		
Секція А	Землі сільськогосподарського призначення		
01	01.01	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	1
	01.02	Для ведення фермерського господарства	1
	01.03	Для ведення особистого селянського господарства	1
	01.04	Для ведення підсобного сільського господарства	1
	01.05	Для індивідуального садівництва	1
	01.06	Для колективного садівництва	1
	01.07	Для городництва	1
	01.08	Для сінокошення і випасання худоби	1
	01.09	Для дослідних і навчальних цілей	0,7
	01.10	Для пропаганди передового досвіду ведення сільського господарства	0,7
	01.11	Для надання послуг у сільському господарстві	1
	01.12	Для розміщення інфраструктури оптових ринків сільськогосподарської продукції	2,5
	01.13	Для іншого сільськогосподарського призначення	1
	01.14	Для цілей підрозділів 01.01—01.13, 01.15—01.19 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду	0,5
	01.15	Земельні ділянки запасу під сільськогосподарськими будівлями і дворами	0,1
	01.16	Земельні ділянки під позахисними лісовими смугами	1
	01.17	Земельні ділянки запасу (земельні ділянки, які не надані у власність або користування громадянами чи юридичними особами)	0,1
	01.18	Земельні ділянки загального користування, які використовуються як польові дороги, прогони	0,5
	01.19	Земельні ділянки під громадськими сіножатями та громадськими пасовищами	0,5
Секція В	Землі житлової та громадської забудови		
02	Землі житлової забудови		
	02.01	Для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка)	1
	02.02	Для колективного житлового будівництва	1
	02.03	Для будівництва і обслуговування багатоквартирного житлового будинку	1
	02.04	Для будівництва і обслуговування будівель тимчасового проживання	1
	02.05	Для будівництва індивідуальних гаражів	1
	02.06	Для колективного гаражного будівництва	1
	02.07	Для іншої житлової забудови	1
	02.08	Для цілей підрозділів 02.01—02.07, 02.09—02.12 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду	0,5
	02.09	Для будівництва і обслуговування паркінгів та автостоянок на землях житлової та громадської забудови	1,5
	02.10	Для будівництва і обслуговування багатоквартирного житлового будинку з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури	1,5
	02.11	Земельні ділянки запасу (земельні ділянки, які не надані у власність або користування громадянам чи юридичним особам)	0,1
	02.12	Земельні ділянки загального користування, які використовуються як внутрішньоквартальні проїзди, пішохідні зони	0,5
03	Землі громадської забудови		
	03.01	Для будівництва та обслуговування будівель органів державної влади та місцевого самоврядування	0,7

Код згідно з КВЦПЗ		Цільове призначення земельної ділянки	Коефіцієнт, який враховує цільове призначення земельної ділянки (Кцп)
розділ	підрозділ		
	03.02	Для будівництва та обслуговування будівель закладів освіти	0,7
	03.03	Для будівництва та обслуговування будівель закладів охорони здоров'я та соціальної допомоги	0,7
	03.04	Для будівництва та обслуговування будівель громадських та релігійних організацій	0,7
	03.05	Для будівництва та обслуговування будівель закладів культурно-просвітницького обслуговування	0,7
	03.06	Для будівництва та обслуговування будівель екстериторіальних організацій та органів	0,7
	03.07	Для будівництва та обслуговування будівель торгівлі	2,5
	03.08	Для будівництва та обслуговування об'єктів туристичної інфраструктури та закладів громадського харчування	2,5
	03.09	Для будівництва та обслуговування будівель кредитно-фінансових установ	2,5
	03.10	Для будівництва та обслуговування адміністративних будинків, офісних будівель компанії, які займаються підприємницькою діяльністю, пов'язаною з отриманням прибутку	2,5
	03.11	Для будівництва та обслуговування будівель і споруд закладів науки	0,7
	03.12	Для будівництва та обслуговування будівель закладів комунального обслуговування	0,7
	03.13	Для будівництва та обслуговування будівель закладів побутового обслуговування	2,5
	03.14	Для розміщення та постійної діяльності органів і підрозділів ДСНС	0,5
	03.15	Для будівництва та обслуговування інших будівель громадської забудови	0,7
	03.16	Для цілей підрозділів 03.01—03.15, 03.17—03.20 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду	0,5
	03.17	Для розміщення та експлуатації закладів з обслуговування відвідувачів об'єктів рекреаційного призначення	2
	03.18	Для розміщення та експлуатації установ/місць виконання покарань	0,5
	03.19	Земельні ділянки запасу (земельні ділянки, які не надані у власність або користування громадянам чи юридичним особам)	0,1
	03.20	Земельні ділянки загального користування, які використовуються як внутрішньоквартальні проїзди, пішохідні зони	0,5
Секція С	Землі природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення		
04	Землі природно-заповідного фонду		
	04.01	Для збереження та використання біосферних заповідників	0,5
	04.02	Для збереження та використання природних заповідників	0,5
	04.03	Для збереження та використання національних природних парків	0,5
	04.04	Для збереження та використання ботанічних садів	0,5
	04.05	Для збереження та використання зоологічних парків	0,5
	04.06	Для збереження та використання дендрологічних парків	0,5
	04.07	Для збереження та використання парків-пам'яток садово-паркового мистецтва	0,5
	04.08	Для збереження та використання заказників	0,5
	04.09	Для збереження та використання заповідних урочищ	0,5
	04.10	Для збереження та використання пам'яток природи	0,5
	04.11	Для збереження та використання регіональних ландшафтних парків	0,5
	05.01	Земельні ділянки іншого природоохоронного призначення (земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу наукову цінність, та які надаються для збереження і використання цих об'єктів, проведення наукових досліджень, освітньої та виховної роботи)	0,5
	05.02	Земельні ділянки запасу (земельні ділянки, які не надані у власність або користування громадянам чи юридичним особам)	0,1
Секція D	Землі оздоровчого призначення		
06	06.01	Для будівництва і обслуговування санаторно-оздоровчих закладів	0,5
	06.02	Для розробки родовищ природних лікувальних ресурсів	0,5
	06.03	Для інших оздоровчих цілей	0,5
	06.04	Для цілей підрозділів 06.01—06.03, 06.05 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду	0,5
	06.05	Земельні ділянки запасу (земельні ділянки, які не надані у власність або користування громадянам чи юридичним особам)	0,5
Секція E	Землі рекреаційного призначення		
07	07.01	Для будівництва та обслуговування об'єктів рекреаційного призначення	0,5
	07.02	Для будівництва та обслуговування об'єктів фізичної культури і спорту	0,5

Код згідно з КВЦПЗ		Цільове призначення земельної ділянки	Коефіцієнт, який враховує цільове призначення земельної ділянки (Кцп)
розділ	підрозділ		
	07.03	Для індивідуального дачного будівництва	0,5
	07.04	Для колективного дачного будівництва	0,5
	07.05	Для цілей підрозділів 07.01—07.04, 07.06—07.09 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду	0,5
	07.06	Для збереження, використання та відтворення зелених зон і зелених насаджень	0,5
	07.07	Земельні ділянки запасу (земельні ділянки, які не надані у власність або користування громадянам чи юридичним особам)	0,1
	07.08	Земельні ділянки загального користування, які використовуються як зелені насадження загального користування	0,5
	07.09	Земельні ділянки загального користування відведені під місця поховання	0,5
Секція G	Землі історико-культурного призначення		
08	08.01	Для забезпечення охорони об'єктів культурної спадщини	0,5
	08.02	Для розміщення та обслуговування музейних закладів	0,5
	08.03	Для іншого історико-культурного призначення	0,5
	08.04	Для цілей підрозділів 08.01—08.03, 08.05 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду	0,5
	08.05	Земельні ділянки запасу (земельні ділянки, які не надані у власність або користування громадянам чи юридичним особам)	0,1
Секція H	Землі лісгосподарського призначення		
09	09.01	Для ведення лісового господарства і пов'язаних з ним послуг	1
	09.02	Для іншого лісгосподарського призначення	1
	09.03	Для цілей підрозділів 09.01—09.02, 09.04—09.05 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду	0,5
	09.04	Для розміщення господарських дворів лісгосподарських підприємств, установ, організацій та будівель лісомисливського господарства	1
	09.05	Земельні ділянки запасу (земельні ділянки, які не надані у власність або користування громадянам чи юридичним особам)	0,1
Секція I	Землі водного фонду		
10	10.01	Для експлуатації та догляду за водними об'єктами	0,5
	10.02	Для облаштування та догляду за прибережними захисними смугами	0,5
	10.03	Для експлуатації та догляду за смугами відведення	
	10.04	Для експлуатації та догляду за гідротехнічними, іншими водогосподарськими спорудами і каналами	0,65
	10.05	Для догляду за береговими смугами водних шляхів	0,5
	10.06	Для сінокосіння	1
	10.07	Для рибогосподарських потреб	1,2
	10.08	Для культурно-оздоровчих потреб, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей	0,5
	10.09	Для проведення науково-дослідних робіт	0,7
	10.10	Для будівництва та експлуатації гідротехнічних, гідрометричних та лінійних споруд	0,65
	10.11	Для будівництва та експлуатації санаторіїв та інших лікувально-оздоровчих закладів у межах прибережних захисних смуг морів, морських заток і лиманів	0,5
	10.12	Для цілей підрозділів 10.01—10.11, 10.13—10.16 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду	0,5
	10.13	Земельні ділянки запасу (земельні ділянки, які не надані у власність або користування громадянам чи юридичним особам)	0,1
	10.14	Водні об'єкти загального користування	0,5
	10.15	Земельні ділянки під пляжами	0,5

Код згідно з КВЦПЗ		Цільове призначення земельної ділянки	Коефіцієнт, який враховує цільове призначення земельної ділянки (Кцп)
розділ	підрозділ		
	10.16	Земельні ділянки під громадськими сіножатями	0,5
Секція J	Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення		
11	Землі промисловості		
	11.01	Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємствами, що пов'язані з користуванням надрами	1
	11.02	Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості	1,2
	11.03	Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд будівельних організацій та підприємств	1,2
	11.04	Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд технічної інфраструктури (виробництва та розподілення газу, постачання пари та гарячої води, збирання, очищення та розподілення води)	0,65
	11.05	Для цілей підрозділів 11.01—11.04, 11.06—11.08 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду	0,5
	11.06	Земельні ділянки запасу (земельні ділянки, які не надані у власність або користування громадянам чи юридичним особам)	0,1
	11.07	Земельні ділянки загального користування, які використовуються як зелені насадження спеціального призначення	0,5
	11.08	Земельні ділянки загального користування, відведені для цілей поводження з відходами	0,5
12	Землі транспорту		
	12.01	Для розміщення та експлуатації будівель і споруд залізничного транспорту	0,5
	12.02	Для розміщення та експлуатації будівель і споруд морського транспорту	0,5
	12.03	Для розміщення та експлуатації будівель і споруд річкового транспорту	0,5
	12.04	Для розміщення та експлуатації будівель і споруд автомобільного транспорту та дорожнього господарства	0,5
	12.05	Для розміщення та експлуатації будівель і споруд авіаційного транспорту	0,5
	12.06	Для розміщення та експлуатації об'єктів трубопровідного транспорту	0,5
	12.07	Для розміщення та експлуатації будівель і споруд міського електротранспорту	0,5
	12.08	Для розміщення та експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій	0,5
	12.09	Для розміщення та експлуатації будівель і споруд іншого наземного транспорту	0,5
	12.10	Для цілей підрозділів 12.01—12.09, 12.11—12.13 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду	0,5
	12.11	Для розміщення та експлуатації об'єктів дорожнього сервісу	2,5
	12.12	Земельні ділянки запасу (земельні ділянки, які не надані у власність або користування громадянам чи юридичним особам)	0,1
	12.13	Земельні ділянки загального користування, які використовуються як вулиці, майдани, проїзди, дороги, набережні	0,5
13	Землі зв'язку		
	13.01	Для розміщення та експлуатації об'єктів і споруд телекомунікацій	1,2
	13.02	Для розміщення та експлуатації будівель та споруд об'єктів поштового зв'язку	1,2
	13.03	Для розміщення та експлуатації інших технічних засобів зв'язку	1,2
	13.04	Для цілей підрозділів 13.01—13.03, 13.05—13.06 та для збереження і використання земель природно-заповідного фонду	0,5
	13.05	Для розміщення та постійної діяльності Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України	0,5

Код згідно з КВЦПЗ		Цільове призначення земельної ділянки	Коефіцієнт, який враховує цільове призначення земельної ділянки (Кцп)
розділ	підрозділ		
	13.06	Земельні ділянки запасу (земельні ділянки, які не надані у власність або користування громадянам чи юридичним особам)	0,1
14	Землі енергетики		
	14.01	Для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій	0,5
	14.02	Для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів передачі електричної енергії	0,5
	14.03	Для цілей підрозділів 14.01—14.02, 14.04—14.06 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду	0,5
	14.04	Земельні ділянки запасу (земельні ділянки, які не надані у власність або користування громадянам чи юридичним особам)	0,1
	14.05	Земельні ділянки загального користування, які використовуються як зелені насадження спеціального призначення	0,5
	14.06	Земельні ділянки загального користування, відведені для цілей поводження з відходами	0,5
15	Землі оборони		
	15.01	Для розміщення та постійної діяльності Збройних Сил	0,5
	15.02	Для розміщення та постійної діяльності Національної гвардії	0,5
	15.03	Для розміщення та постійної діяльності Державної прикордонної служби	0,5
	15.04	Для розміщення та постійної діяльності Служби безпеки	0,5
	15.05	Для розміщення та постійної діяльності Державної спеціальної служби транспорту	0,5
	15.06	Для розміщення та постійної діяльності Служби зовнішньої розвідки України	0,5
	15.07	Для розміщення та постійної діяльності інших, створених відповідно до законів, військових формувань	0,5
	15.08	Для цілей підрозділів 15.01-15.07, 15.09-15.11 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду	0,5
	15.09	Для розміщення структурних підрозділів апарату МВС, територіальних органів, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС	0,5
	15.10	Для розміщення та постійної діяльності Національної поліції, її територіальних органів, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Національної поліції	0,5
	15.11	Для розміщення структурних підрозділів Міноборони, територіальних органів, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління Міноборони	0,5

Додаток II. – Коефіцієнти, які враховують особливості використання земельної ділянки в межах категорії земель за основним цільовим призначенням (Кмц)

Коефіцієнт, який враховує особливості використання земельної ділянки в межах категорії земель за основним цільовим призначенням (Кмц), для земель житлової та громадської забудови, земель рекреаційного призначення, земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення (в межах населених пунктів), а також для земельних ділянок, які не віднесені до категорії земель за основним цільовим призначенням

Найменування адміністративно-територіальної одиниці	Коефіцієнт, який враховує особливості використання земельної ділянки в межах категорії земель за основним цільовим призначенням (Кмц), відповідно до чисельності населення у населеному пункті, що є адміністративним центром громади											
	менше 0,2 тис. осіб	від 0,2 до 0,5 тис. осіб	від 0,5 до 1 тис. осіб	від 1 до 5 тис. осіб	від 5 до 20 тис. осіб	від 20 до 50 тис. осіб	від 50 до 100 тис.	від 100 до 250 тис.	від 250 до 500 тис.	від 500 до 1000 тис.	від 1000 до 1500 тис.	більше 1500 тис.
Львівська	1,298	1,2	1,165	<u>1,072</u>	1,415	1,223	1,032	1	1	1,393	1	1

Додаток I. – Коефіцієнт, який враховує особливості використання земельної ділянки в межах категорії земель за основним цільовим призначенням (Кмц), для земель оздоровчого призначення та земель історико-культурного призначення

Найменування адміністративно-територіальної одиниці	Коефіцієнт, який враховує особливості використання земельної ділянки в межах категорії земель за основним цільовим призначенням (Кмц)	
	землі оздоровчого призначення	землі історико-культурного призначення
Львівська область (крім гірської і передгірської частини)	1,4	3,1

Додаток Й. – Коефіцієнт, який враховує фактичну лісистість території (Клс)

Природно-сільськогосподарська зона (область)	Коефіцієнт, який враховує фактичну лісистість території (Клс)
Зона Лісостепу	1,4

Додаток К. – Розрахунок грошової оцінки 1 кв.м земель с. Катериничі

№ оцінюваного району	Категорії земель за функцією використання	Нрд	К м1	К м2	К м3	Км 4	К пц	Км ц	Кл к	К лс	Кн і	Цн, грн
1	Секція В 02.01, 02.02, 02.03, 02.04, 02.05, 02.06, 02.07.	87	1, 2	1	1	1,1 66	1	1,0 72			1,2 65	165,08
	Секція В 02.08, 02.12.	87	1, 2	1	1	1,1 66	0, 5	1,0 72			1,2 65	82,54
	Секція В 02.09, 02.10.	87	1, 2	1	1	1,1 66	1, 5	1,0 72			1,2 65	247,61
	Секція В 02.11.	87	1, 2	1	1	1,1 66	0, 1	1,0 72			1,2 65	16,51
	Секція В 03.01, 03.02, 03.03, 03.04, 03.05, 03.06, 03.11, 03.12, 03.15.	87	1, 2	1	1	1,1 66	0, 7	1,0 72			1,2 65	115,55
	Секція В 03.07, 03.08, 03.09, 03.10, 03.13.	87	1, 2	1	1	1,1 66	2, 5	1,0 72			1,2 65	412,69
	Секція В 03.14, 03.16, 03.18, 03.20	87	1, 2	1	1	1,1 66	0, 5	1,0 72			1,2 65	82,54
	Секція В 03.17	87	1, 2	1	1	1,1 66	2	1,0 72			1,2 65	330,15
	Секція В 03.19	87	1, 2	1	1	1,1 66	0, 1	1,0 72			1,2 65	16,51
	Секція С 04.01, 04.02, 04.03.	7,3 815	1	1	1	1	0, 5	3,9 00			1,2 65	18,21
	Секція С 04.04, 04.05, 04.06, 04.07, 04.08, 04.09, 04.10, 04.11, 05.01.	7,3 815	1	1	1	1	0, 5	3,3 00			1,2 65	15,41
	Секція С 05.02.	7,3 815	1	1	1	1	0, 1	3,3 00			1,2 65	3,08
	Секція D 06.01, 06.02, 06.03, 06.04, 06.05	4,7 081	1	1	1	1	0, 5	1,4 00			1,2 65	4,17
	Секція Е 07.01, 07.02, 07.03, 07.04, 07.05, 07.06, 07.08, 07.09	87	1, 2	1	1	1,1 66	0, 5	1,0 72			1,2 65	82,54
	Секція Е 07.07	87	1, 2	1	1	1,1 66	0, 1	1,0 72			1,2 65	16,51
	Секція G 08.01, 08.02, 08.03, 08.04	7,4 566	1	1	1	1	0, 5	3,1 00			1,2 65	14,62
	Секція G 08.05.	7,4 566	1	1	1	1	0, 1	3,1 00			1,2 65	2,92
	Секція Н 09.01, 09.02, 09.04	5,9 76	1	1	1	1	1	1,1 48	0,8 20	1, 4	1,2 65	8,68
	Секція Н 09.03.	5,9 76	1	1	1	1	0, 5	1,1 48	0,8 20	1, 4	1,2 65	4,34
	Секція Н 09.05.	5,9 76	1	1	1	1	0, 1	1,1 48	0,8 20	1, 4	1,2 65	0,87
Секція І 10.01, 10.02, 10.03, 10.05, 10.08, 10.11,	1,3 21	1	1	1	1	0, 5	1,2 00			1,2 65	1,00	

	10.12, 10.14, 10.15, 10.16											
	Секція І 10.04, 10.10.	1,3 21	1	1	1	1	0, 65	1,2 00			1,2 65	1,3 0
	Секція І 10.06.	1,3 21	1	1	1	1	1	1,2 00			1,2 65	2,0 1
	Секція І 10.07.	1,3 21	1	1	1	1	1, 2	1,2 00			1,2 65	2,4 1
	Секція І 10.09.	1,3 21	1	1	1	1	0, 7	1,2 00			1,2 65	1,4 0
	Секція І 10.13.	1,3 21	1	1	1	1	0, 1	1,2 00			1,2 65	0,2 0
	Секція J 11.01.	87	1, 2	1	1	1,1 66	1	1,0 72			1,2 65	165 ,08
	Секція J 11.02, 11.03, 13.01, 13.02, 13.03.	87	1, 2	1	1	1,1 66	1, 2	1,0 72			1,2 65	198 ,09
	Секція J 11.04.	87	1, 2	1	1	1,1 66	0, 65	1,0 72			1,2 65	107 ,30
	Секція J 11.05, 11.07, 11.08, 12.01, 12.02, 12.03, 12.04, 12.05, 12.06, 12.07, 12.08, 12.09, 12.10, 12.13, 13.04, 13.05, 14.01, 14.02, 14.03, 14.05, 14.06, 15.01, 15.02, 15.03, 15.04, 15.05, 15.06, 15.07, 15.08, 15.09, 15.10, 15.11.	87	1, 2	1	1	1,1 66	0, 5	1,0 72			1,2 65	82, 54
	Секція J 11.06, 12.12, 13.06, 14.04.	87	1, 2	1	1	1,1 66	0, 1	1,0 72			1,2 65	16, 51
	Секція J 12.11.	87	1, 2	1	1	1,1 66	2, 5	1,0 72			1,2 65	412 ,69
2	Секція В 02.01, 02.02, 02.03, 02.04, 02.05, 02.06, 02.07.	87	1, 2	1	1	0,9 17	1	1,0 72			1,2 65	129 ,82
	Секція В 02.08, 02.12.	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 5	1,0 72			1,2 65	64, 91
	Секція В 02.09, 02.10.	87	1, 2	1	1	0,9 17	1, 5	1,0 72			1,2 65	194 ,74
	Секція В 02.11.	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 1	1,0 72			1,2 65	12, 98
	Секція В 03.01, 03.02, 03.03, 03.04, 03.05, 03.06, 03.11, 03.12, 03.15.	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 7	1,0 72			1,2 65	90, 88
	Секція В 03.07, 03.08, 03.09, 03.10, 03.13.	87	1, 2	1	1	0,9 17	2, 5	1,0 72			1,2 65	324 ,56
	Секція В 03.14, 03.16, 03.18, 03.20	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 5	1,0 72			1,2 65	64, 91
	Секція В 03.17	87	1, 2	1	1	0,9 17	2	1,0 72			1,2 65	259 ,65
	Секція В 03.19	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 1	1,0 72			1,2 65	12, 98
	Секція С 04.01, 04.02,	7,3	1	1	1	1	0,	3,9			1,2	18,

04.03.	815					5	00			65	21
Секція С 04.04, 04.05, 04.06, 04.07, 04.08, 04.09, 04.10, 04.11, 05.01.	7,3 815	1	1	1	1	0, 5	3,3 00			1,2 65	15, 41
Секція С 05.02.	7,3 815	1	1	1	1	0, 1	3,3 00			1,2 65	3,0 8
Секція D 06.01, 06.02, 06.03, 06.04, 06.05	4,7 081	1	1	1	1	0, 5	1,4 00			1,2 65	4,1 7
Секція Е 07.01, 07.02, 07.03, 07.04, 07.05, 07.06, 07.08, 07.09	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 5	1,0 72			1,2 65	64, 91
Секція Е 07.07	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 1	1,0 72			1,2 65	12, 98
Секція G 08.01, 08.02, 08.03, 08.04	7,4 566	1	1	1	1	0, 5	3,1 00			1,2 65	14, 62
Секція G 08.05.	7,4 566	1	1	1	1	0, 1	3,1 00			1,2 65	2,9 2
Секція Н 09.01, 09.02, 09.04	5,9 76	1	1	1	1	1	1,1 48	0,8 20	1, 4	1,2 65	8,6 8
Секція Н 09.03.	5,9 76	1	1	1	1	0, 5	1,1 48	0,8 20	1, 4	1,2 65	4,3 4
Секція Н 09.05.	5,9 76	1	1	1	1	0, 1	1,1 48	0,8 20	1, 4	1,2 65	0,8 7
Секція І 10.01, 10.02, 10.03, 10.05, 10.08, 10.11, 10.12, 10.14, 10.15, 10.16	1,3 21	1	1	1	1	0, 5	1,2 00			1,2 65	1,0 0
Секція І 10.04, 10.10.	1,3 21	1	1	1	1	0, 65	1,2 00			1,2 65	1,3 0
Секція І 10.06.	1,3 21	1	1	1	1	1	1,2 00			1,2 65	2,0 1
Секція І 10.07.	1,3 21	1	1	1	1	1, 2	1,2 00			1,2 65	2,4 1
Секція І 10.09.	1,3 21	1	1	1	1	0, 7	1,2 00			1,2 65	1,4 0
Секція І 10.13.	1,3 21	1	1	1	1	0, 1	1,2 00			1,2 65	0,2 0
Секція J 11.01.	87	1, 2	1	1	0,9 17	1	1,0 72			1,2 65	129 ,82
Секція J 11.02, 11.03, 13.01, 13.02, 13.03.	87	1, 2	1	1	0,9 17	1, 2	1,0 72			1,2 65	155 ,79
Секція J 11.04.	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 65	1,0 72			1,2 65	84, 39
Секція J 11.05, 11.07, 11.08, 12.01, 12.02, 12.03, 12.04, 12.05, 12.06, 12.07, 12.08, 12.09, 12.10, 12.13, 13.04, 13.05, 14.01, 14.02, 14.03, 14.05, 14.06, 15.01, 15.02, 15.03, 15.04, 15.05, 15.06, 15.07, 15.08, 15.09, 15.10, 15.11.	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 5	1,0 72			1,2 65	64, 91
Секція J 11.06, 12.12,	87	1,	1	1	0,9	0,	1,0			1,2	12,

	13.06, 14.04.		2			17	1	72			65	98
	Секція J 12.11.	87	1, 2	1	1	0,9 17	2, 5	1,0 72			1,2 65	324 ,56
3	Секція В 02.01, 02.02, 02.03, 02.04, 02.05, 02.06, 02.07.	87	1, 2	1	1	0,9 17	1	1,0 72			1,2 65	129 ,82
	Секція В 02.08, 02.12.	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 5	1,0 72			1,2 65	64, 91
	Секція В 02.09, 02.10.	87	1, 2	1	1	0,9 17	1, 5	1,0 72			1,2 65	194 ,74
	Секція В 02.11.	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 1	1,0 72			1,2 65	12, 98
	Секція В 03.01, 03.02, 03.03, 03.04, 03.05, 03.06, 03.11, 03.12, 03.15.	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 7	1,0 72			1,2 65	90, 88
	Секція В 03.07, 03.08, 03.09, 03.10, 03.13.	87	1, 2	1	1	0,9 17	2, 5	1,0 72			1,2 65	324 ,56
	Секція В 03.14, 03.16, 03.18, 03.20	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 5	1,0 72			1,2 65	64, 91
	Секція В 03.17	87	1, 2	1	1	0,9 17	2	1,0 72			1,2 65	259 ,65
	Секція В 03.19	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 1	1,0 72			1,2 65	12, 98
	Секція С 04.01, 04.02, 04.03.	7,3 815	1	1	1	1	0, 5	3,9 00			1,2 65	18, 21
	Секція С 04.04, 04.05, 04.06, 04.07, 04.08, 04.09, 04.10, 04.11, 05.01.	7,3 815	1	1	1	1	0, 5	3,3 00			1,2 65	15, 41
	Секція С 05.02.	7,3 815	1	1	1	1	0, 1	3,3 00			1,2 65	3,0 8
	Секція D 06.01, 06.02, 06.03, 06.04, 06.05	4,7 081	1	1	1	1	0, 5	1,4 00			1,2 65	4,1 7
	Секція Е 07.01, 07.02, 07.03, 07.04, 07.05, 07.06, 07.08, 07.09	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 5	1,0 72			1,2 65	64, 91
	Секція Е 07.07	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 1	1,0 72			1,2 65	12, 98
	Секція G 08.01, 08.02, 08.03, 08.04	7,4 566	1	1	1	1	0, 5	3,1 00			1,2 65	14, 62
	Секція G 08.05.	7,4 566	1	1	1	1	0, 1	3,1 00			1,2 65	2,9 2
	Секція Н 09.01, 09.02, 09.04	5,9 76	1	1	1	1	1	1,1 48	0,8 20	1, 4	1,2 65	8,6 8
	Секція Н 09.03.	5,9 76	1	1	1	1	0, 5	1,1 48	0,8 20	1, 4	1,2 65	4,3 4
	Секція Н 09.05.	5,9 76	1	1	1	1	0, 1	1,1 48	0,8 20	1, 4	1,2 65	0,8 7
Секція І 10.01, 10.02, 10.03, 10.05, 10.08, 10.11, 10.12, 10.14, 10.15, 10.16	1,3 21	1	1	1	1	0, 5	1,2 00			1,2 65	1,0 0	
Секція І 10.04, 10.10.	1,3 21	1	1	1	1	0, 65	1,2 00			1,2 65	1,3 0	

Секція І 10.06.	1,3 21	1	1	1	1	1	1,2 00			1,2 65	2,0 1
Секція І 10.07.	1,3 21	1	1	1	1	1,2 00				1,2 65	2,4 1
Секція І 10.09.	1,3 21	1	1	1	1	0,7 00				1,2 65	1,4 0
Секція І 10.13.	1,3 21	1	1	1	1	0,1 00				1,2 65	0,2 0
Секція J 11.01.	87	1, 2	1	1	0,9 17	1	1,0 72			1,2 65	129 ,82
Секція J 11.02, 11.03, 13.01, 13.02, 13.03.	87	1, 2	1	1	0,9 17	1, 2	1,0 72			1,2 65	155 ,79
Секція J 11.04.	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 65	1,0 72			1,2 65	84, 39
Секція J 11.05, 11.07, 11.08, 12.01, 12.02, 12.03, 12.04, 12.05, 12.06, 12.07, 12.08, 12.09, 12.10, 12.13, 13.04, 13.05, 14.01, 14.02, 14.03, 14.05, 14.06, 15.01, 15.02, 15.03, 15.04, 15.05, 15.06, 15.07, 15.08, 15.09, 15.10, 15.11.	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 5	1,0 72			1,2 65	64, 91
Секція J 11.06, 12.12, 13.06, 14.04.	87	1, 2	1	1	0,9 17	0, 1	1,0 72			1,2 65	12, 98
Секція J 12.11.	87	1, 2	1	1	0,9 17	2, 5	1,0 72			1,2 65	324 ,56

Додаток І. – Коефіцієнт, який враховує категорію лісів (Клк)

Найменування адміністративно-територіальної одиниці	Коефіцієнт, який враховує категорію лісів (Клк)	
	ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення; рекреаційно-оздоровчі ліси; захисні ліси	експлуатаційні ліси
Львівська	0,820	0,487

Примітка. У разі коли категорія лісу на земельній ділянці не визначена, застосовується значення коефіцієнта для лісів природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення, рекреаційно-оздоровчих та захисних лісів.

Додаток Л. – Добутку коефіцієнтів індексації нормативної грошової оцінки земель за період від затвердження нормативу капіталізованого рентного доходу до дати проведення оцінки (Кні)

Згідно листа Державної служби України і питань геодезії, картографії та кадастру "Про індексацію нормативної грошової оцінки земель за 2022 рік" від 12 січня 2023 року значення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель і земельних ділянок за 2022 рік становить:

- для сільськогосподарських угідь (рілля, багаторічні насадження, сіножаті, пасовища та перелоги) – 1,0;
- для земель населених пунктів та інших земель несільськогосподарського призначення – 1,15.

Рік	для сільськогосподарських угідь	для земель населених пунктів та інших земель несільськогосподарського призначення
2020	1,0	1,0
2021	1,0	1,1
2022	1,0	1,15
2023		
2024		
2025		
2026		
2027		
2028		